

WESTERN

S. Zeks

ZASEDA U SEND HILSU

BROJ 184 • 9 DINARA

ROTO
BIBLIOTEKA
X-100

WESTERN

184

1990

S. Zeks

ZASEDA U SEND HILSU

X-100

Urednici izdanja
PIROŠKA MATIĆ
JOVAN ČANADANOVIĆ

Recenzent
S. BILKIĆ

Lektor
M. JASNIĆ

Izdaje i štampa NIŠRO »DNEVNIK«, OOUR Izdavačka delatnost, Vojvo-
đanskih brigada 7. Novi Sad, telefon (021)621-555 ● Žiro-račun
65700-603-6350 ● Direktor NIŠRO »Dnevnik«: **Dušan Tomić** ● Ruko-
vodilac OOUR Izdavačke delatnosti: **Ilija Vojnović** ● Glavni i odgovorni
urednik: **Todor Đurić** ● Grafički urednik: **Juliš Arvanitidis** ● Sekretar Re-
dakcije: **Zdenka Karabasil** ● Korektor: **Sava Malešević**

S. Zeks

ZASEDA U SEND HILSU

Ted Hanel je bio visok i čvrst momak. Plavokos, sa malo isturenom četvrtastom bradom, i živim plavi očima, odlučnih pokreta, privlačio je ženske poglede, a muškarci su ga uvažavali gde god je bio.

A bio je u mnogim mestima. Prvo kao vojnik, tokom poslednje dve godine građanskog rata. A zatim kao lutajući kauboj, gonič stoke: U Tek-sasu, Oklahomi, Kansasu, Koloradu. Naročito je dobro znao naselja duž stočarskih puteva, i mesta sa utovarnim rampama za goveda, duž železničke pruge koja je vodila na Istok.

Rođen je i odrastao u blizini Garden Sitija, u Kansasu, na farmi svoga oca.

Rano je ostao bez majke, već u petoj godini života. Ali, uživao je nežnost majčine sestre, tetke Meri, koja nije bila udavana, pa je imala i vremena, uz veliku ljubav, da brine o njemu. Njoj najviše može da zahvali što je uspešno završio školu. Meri je bila službenica na pošti u Garden Sitiju. Pristojno je zarađivala, a nije bila rasipna, pa je uvek imala i za poneki poklon svom sestriću, pogotovo za Božić i Uskrs. Samo nije imala lične sreće, jadnica. Bila je primetno hroma na desnu nogu, i to je razlog što se nije udala. Oni koji su joj odgovarali intelektualno i ma-

terijalno ženili su se lepšima, a one koji su više želeli njezin novac nego nju odbijala je s prezirom.

Tako je Ted relativno lako podnosio hladnoću s kojom ga je gledala maćeha, kad mu se otac, četiri godine nakon što je ostao udovac, oženio udovicom Nensi Čejz, koja je imala kćer iz prvog braka. Devojčica se zvala Džuli, i Ted se s njom dobro slagao. Bila je četiri godine mlađa od njega. Trostruko manje nego što je njezina majka bila mlađa od njegovog oca.

Kad je završio osnovnu školu, Ted je, zahvaljujući zauzimanju svoje tetke, bio primljen na trgovački zanat u Garden Sitiju, kod poznatog trgovca Bruknera, koji je imao veliku radnju u glavnoj ulici.

Otac mu se isprva bunio, jer je želeo da ga zadrži na farmi, ali je na kraju popustio.

Ted je bio čvrsto uveren da je zapravo maćeha najviše uticala na njegovog oca da ga pusti u grad. Tako je ona mogla više da brine o svojoj kćeri.

Odlazio je kući, na farmu, dve milje od grada, nedeljom, kad je trgovina bila zatvorena. Isprva svake nedelje, i praznikom. A zatim sve ređe.

Kod kuće je zaticao sve neprijatniju atmosferu. Otac mu je počeo da pije.

U jesen druge godine građanskog rata Den Hanel je umro, od upale pluća, koju je zadobio dok se pijan vraćao iz grada na farmu, po jakoj hladnoj kiši.

U međuvremenu je već bio umnogome zapustio svoju farmu, i zadužio se za dobru trećinu ukupnog imanja. Doduše, pratila ga je i nesreća: od šest junica koje je kupio od farmera Džeksona, s tim da mu ih, s određenom kamatom, plati za godinu dana, četiri su mu naglo uginule.

Napivši se nakon toga, u očaju, Den je govorio da mu je junice neko otrovao, i pretio je da će toga zločinca uhvatiti.

Njihov prvi sused, i Denov drugar iz mladosti, Hans Vajs, poreklom iz Nemačke, rekao je Tedu, nekoliko nedelja kasnije, kad je došao da pazari u Bruknerovoj trgovini, kako mu je Den kazao da sumnja da mu je junice otrovao baš Džekson, koji mu ih je prodao.

To se više nije moglo dokazati, ali je i u Tedu ostala izvesna sumnja, pogotovo zato što mu je Džekson, samo tri dana nakon što je Den Hanel umro, predložio da dug za junice izravnaju tako što bi on uzeo najbolju livadu Hanelovih, koja se graničila s njegovim imanjem. Razdvajao ih je samo mali potok, na kome su i jedni i drugi napajali stoku.

Ted je porazgovarao o tom Džeksonovom zahtevu sa maćehom. Nisu imali kud, pa su pristali.

Malu ušteđevinu koju je imao Ted je morao da utroši na očeve dugove u salunu Majka Gorsona, na periferiji Garden Sitija, gde je Den Hanel najčešće navraćao da pije.

Nensi nije mnogo plakala za mužem, ali je bila vidno zabrinuta sve dok joj Ted jednog dana nije rekao da može mirno ostati na imanju, sa

svojom kćerkom. On je odlučio da dobrovoljno stupi u armiju Unije.

— Kad se rat završi, ako se vratim živ, podeliću sa vama imanje — rekao je, prijateljski se osmehnuvši Džuli. — Ti, Džuli, nećeš ostati bez miraza — dodao je. — Nećeš morati da se udaš za makar koga.

— Hvala ti, Tede — odgovorila je Džuli, koja se već bila zadevojčila.

Obrazi su joj se pri tom zarumenili.

— Samo, ja još ne želim da se udam — dodala je tiho.

— Ja te ne požurujem — odgovorio joj je. — Naprotiv, kažem ti da ne treba da misliš da se moraš udati za prvog koji te zaprosi, u strahu da ćeš biti bez miraza, i da te niko bolji neće hteti.

Devojka je klimnula glavom, pa podigla pogled prema njemu.

— Hvala ti, Tede, još jednom — rekla je, i zagrcnula se pri tom.

Ted je video u njezinim očima suze zahvalnosti.

— I ja ti zahvaljujem, Tede — umešala se Nensi, i dodala tišim glasom: — Možda nisam bila baš ljubazna prema tebi koliko je trebalo... Ali, znaš, nije baš bilo lako s tvojim ocem... Neka mu Bog oprost grehove. Ja sam mu oprostila sve...

Ted nije mogao da joj ne odvrati:

— Kad ste se uzeli, on nije pio... Ali, ja ne bih da sad o tome raspravljamo. Biće kako sam rekao.

Izišao je iz kuće i pogledom obuhvatio dvorište, okolinu, a onda je pogledao prema nebu.

— Izgleda da će uskoro kiša. Moram požuriti u grad — rekao je i odvezao svog konja, koji je mirno stajao kraj grede, pored štalskog zida.

Kad je uzjahao, skinuo je šešir i naklonio se prema Nensi, a zatim prema Džuli.

— Tede, zar baš moraš u rat? — upitala ga je Džuli.

Njezin je glas odisao zabrinutošću.

— Ne moram, ali smatram da mi je to dužnost — odgovorio joj je, i mamuznuo konja.

Nensi je odmah ušla u kuću. Nije joj bilo prijatno zbog onoga što joj je Ted rekao na njenu primedbu da njegov otac nije bio lak čovek.

Znala je da se priča kako je ona kriva što se Den propio, ali nije očekivala da i Ted misli tako.

Ted nju, zapravo, i nije optužio da je kriva za očevu propast. Samo je primetio da otac nije pio pre nego što se oženio njome. A to je bilo tačno.

Jednom prilikom, dok je, za vreme školskog raspusta, bio kod dede i babe po majci, u Mekvilu, čuo je kako je baka, razgovarajući sa susetkom, kazala: »Moj zet Den bio je vredan i uzoran čovek dok je moja Ana bila živa. Kamo sreće da se više nikad nije ženio! Ili da je bar, našao ženu spram sebe, a ne tu koja je toliko mlađa od njega i koja je navikla da živi u gradu, da se provodi, a ne da radi na farmi. Džon njoj ne može ugadati kao što joj je to činio prvi muž, bankarski službenik. A i njemu je ona sve potrošila. Zato je morala brže-bolje da se uda kad je on umro. Našla je sirotog Dena, dobričinu. Ali, on ne može da zaradi koliko ona želi. Zato mu stalno prebacuje da nije sposoban. A uopšte mu ne pomaže u poslu«.

Ted je i sam primetio da Nensi nikad ne izlazi s ocem na njivu, niti mu pomaže u poslu oko stoke. Ali, nije ih nikad čuo da se svađaju.

Pogotovo nije imao uvida u njihove odnose kad je prešao u grad, na zanat.

Iz grada je, kad je bio slobodan, radije išao na dedino imanje. Ne samo zbog topline kojom su ga okruživali deda i baba, nego još više zato da bi bio sa svojim ujakom Bobom, koji je bio samo jedanaest godina stariji od njega.

— Malo je falilo da ja uopšte ne dođem na ovaj svet — govorio je Bob, šaleći se. — Posle dve kćeri, moj otac dugo nije mogao da skupi hrabrosti da pokuša još jednom da napravi sina.

Deda je držao i jednog radnika, kauboja Harija. Bio je to čvrst i vredan mladić. Odličan jahač i veoma vešt s koltom.

Hari je naučio Teda da jaše, da rukuje lasom, da brzo potegne kolt iz futrole i dobro pogađa.

Baba je svaki put gundala kad bi primetila da Bob i Hari vode Teda sa sobom u obilazak ranča.

— Pokvarićete dete! — prekorevala ih je. — Neće on biti ni kauboj ni revolveraš, nego trgovac u gradu. Šta će njemu revolver i konj?!

Tražila je od muža da je podrži, ali je stari Džef Vilson samo odmahivao rukom.

— Pusti momke — odgovarao je, više sebi u bradu nego glasno, da ne bi ljutio ženu. — Bolje da ne mora nikad ni da jaše ni da puca, ali nije loše ako i to zna...

Baba bi posle toga obično odlazila nezadovoljna u kuću, gundajući protiv muškaraca.

Ali čim bi čula topot konjskih kopita, znak da se vraćaju, izlazila je na trem i dočekivala ih sa širokim osmehom na licu.

II

Sad je Tedu sve to izgledalo kao daleka prošlost. Godina nije prošlo mnogo, ali je događaja bilo i previ-

še. Potiskivali su jedni druge, a svi skupa učinili su da njemu život ne bude lak ni prijatan.

Najpre ratne strahote. Video je stotine mrtvih, hiljade ranjenih, mnogo spaljenih kuća, zapuštenih imanja. . .

On je imao sreće. Mada nije izbegavao okršaje, zadobio je samo jednu lakšu ranu; kuršum ga je okrznuo po vratu, i sad je tu imao ožiljak, koji je pokrivao nešto dužom kosom.

Kad se vratio kući, zatekao je imanje koje je ostalo iza njegovoga oca pusto. Vrata i prozori na kući bili su izvaljeni. Njive zarasle u korov. Štala prazna, dvorište pusto.

Od suseda je čuo da je jednoga dana neka vojna jedinica, konjice, bila zanoćila na njihovoj farmi. Videlo se kako su bili naložili vatru na dvorištu i čulo se kako su, do dugo u noć, pevali i vikali. I pucali su, iz obesti, a ne da bi se branili. Sused je sutradan oprezno prišao farmi, i video da je pusta.

— Ne znam da li su Nensi i Džuli otišli s vojnicima dobrovoljno, ili su ih oni odveli kao zarobljenice. . . Ni je ostalo ništa ni od stoke. Jednu junecu kožu video sam na dvorištu. To su june, sigurno, ispekli i pojeli. Ne znam da li su platili — rekao je sused, ne bez tuge u glasu. A onda je odmahnuo rukom i dodao. — Takav je rat. A što ne uzme vojska, to odnesu posle kojekakve barabe.

Bilo je jasno da je mislio na ljude koji su posle išćupali kućna vrata i prozore, i razneli alat iz šupe.

Rekao je susedu da neće ostati na ranču, ali ga je zamolio da svakome ko se bude raspitivao kaže da će se on jednoga dana vratiti tu i obnoviti imanje. Pamtio je šta je obećao Džuli, i nadao se da je ona živa i zdrava.

Trgovac Brukner, kod kojega je radio kao kalfa, pre nego što je otišao u vojsku, umro je u međuvremenu, a njegova žena je ustupila radnju svome bratu, koji je vodio posao sa dva svoja sina, i nije bio raspoložen da primi više nikoga na posao.

— Izvini — rekao je Tedu kada je ovaj došao da mu se javi — ali posao još ne ide kako treba. Narod je osiromašio tokom rata. Možda ću moći da te uzmem za godinu dana, kad se opet nakupi mušterija. Znam da te je moj zet veoma cenio, i osećam se dužnim da najpre primim tebe, čim budem mogao.

Pošto nije imao dovoljno para da obnovi farmu, Ted je još manje mogao da otvori sopstvenu trgovinu.

Nije mu preostalo ništa drugo nego da iskoristi ono što je naučio od dedinog kauboja Harija.

Konja i revolver je imao, iz vojske. Kupio je i laso, kožnu jaknu i džins pantalone.

Postao je kauboj, lutalica.

Retko gde se zadržavao duže od tri-četiri meseca. Prihvatao je najteže i najrizičnije poslove, samo da bi što više zaradio.

Bio je čvrsto rešen da uspe u životu, da jednog dana bude svoj gazda.

Najbolje je zarađivao goneći stada goveda bogatih teksaških rančera na utovarne rampe na železničkoj pruzi u Kansasu, ili kao oružani pratilac trgovačkih karavana.

Neuporedivo više sati proveo je jašući nego hodajući, i mnogo više puta spavao je pod vedrim nebom nego u sobi.

Ali, nikad se nikome nije požalio na sudbinu, niti se pokolebao u nameri da uspe, i po najveću cenu.

Naumio je da trguje stokom, s tim da ima i svoj ranč.

Za to je imao sad dobru osnovu. Kao kauboj, gonič goveda i pratilac karavana upoznao je mnoge bogate i preduzimljive stočare i trgovce, pa i važne službenike na železnici.

Dobro čuvajući svaki cent, uspeo je da uštedi sedam hiljada dolara.

S tolikom svotom mogao je dobiti i priličan kredit u banci.

Dovoljno za dobar početak.

A odlučio je da počne u Montani. Na to ga je nagovorio jedan prijatelj iz ratnih dana, Met Levis, koji je sad živeo u Bilingsu, zaposlen u tamošnjoj banci.

Sreli su se, neočekivano, pre tri meseca u hotelu »Lav« u Čejenu. Prisetili su se ratnih dana, a onda ispričali jedan drugom o onome što su doživeli u međuvremenu.

Met mu je uzbudljivo opisao ubrzani napredak stočarstva i trgovine u Montani nakon rata, i ponudio se da mu pomogne da nađe dobro imanje, i da mu olakša da dođe do potrebnog kredita u banci.

I, evo, sad je, već peti dan, Ted jahao na severozapad, iz Kanzasa, preko Nebraske, u Montanu.

Imao je snažnog konja, šestogodišnjeg mrkova.

Oko struka je nosio opasač s koltom. Vinčesterka mu je bila u futrolu na sedlu.

Rezervna odeća i hrana bili su mu u bisagama. Iza sedla je imao cebe i kabanicu, koja mu je već dva puta bila dobrodošla, jer ga je na putu uhvatila kiša.

Bila je poslednja nedelja septembra, i vreme se prilično menjalo, iz dana u dan. No, još je znalo biti i vrlo toplo, pa mu se konj povremeno znojio, pogotovo na usponima.

I sad je, petog dana popodne, upravo savlađivao jednu uzbrdicu, pa mu je konj brektao, i znojio se po vratu.

— Još malo, Zvezdane — rekao je svom mrkovu, koji je na čelu imao belu pegu, zvezdu. — Kad stignemo na visoravan, odmorićemo se.

Konj je grabio krupnim koracima, frkćući povremeno, i mašući repom, da otera muve sa sebe.

Petnaestak minuta kasnije bili su na šumovitoj visoravni, u planini Send Hils. Osmotrivši bolje put, Ted je na jednom mestu primetio, u prašini, sasvim svež konjski trag. Neko je, dakle, jahao ispred njega, u istom pravcu. Jedva da je prešao trista-četirsto metara, po ravnom putu, gledajući gde da zastane, kad je začuo, iz daljine, pucanj.

Zaustavio je konja, i zagledao se ispred sebe, u daljinu, odakle se čuo pucanj.

Ponovo je puklo.

— Puška — promrmeljao je Ted sebi u bradu, i instinktivno opipao dršku svoga kolta.

Mamuznuo je lako konja i skrenuo ga s puta, u šumu.

Bilo je jasno da se nešto događa na putu ispred njega. Ali, šta?

Je li neko u opasnosti? Ili je neko već mrtav?

— Možda je neko pucao tek onako. Da isproba oružje, ili da ulovi zeca ili jelena? — razmišljao je Ted.

Nagnuo se u stranu, i pogledao duž puta.

Nikoga nije video.

Kolebao se nekoliko trenutaka šta da učini. A onda je poterao konja. Ali, nije izjahao na put, nego je produžio šumom, između drveća, paralelno s putem.

— Ionako moram u tom pravcu, pa što da ne idem odmah. Možda će nekome biti potrebna moja pomoć — razmišljao je dok je jahao.

Suve grančice pucketale su ispod nogu konja, koji je ujednačenim korakom napredovao šumom, pogle-

dajući povremeno prema putu. Kao da se pitao što li ga njegov gospodar goni između drveća i žbunja, kad postoji ravan i čist put.

Ted je svaki čas pogledao u pravcu iz kojeg su se čuli pucnji. No, i dalje nije video ništa neobično.

Najednom se začulo njištanje konja.

I Tedov mrkov je podigao glavu i zarzao.

Ted je zategao uzdu, da zaustavi i umiri konja. Pomilovao je zatim mrkova po vratu.

Stavio je ruku na dršku kolta, i zagledao se napred.

Nije moglo biti sumnje u to da je u blizini, ispred njega, takođe u šumi, nečiji konj.

Taj se konj ponovo oglasio. Ali sad mirnim rzanjem.

Bilo je jasno da je osetio da mu se približava pripadnik njegove vrste, i da ga je to obradovalo.

Ted je ponovo pomilovao svoga mrkova po vratu.

Mrkov je ostao miran.

Uto se začulo pucanje grančica. Trenutak-dva kasnije Ted je ugledao sivkastog konja, osedlanog, ali bez jahača, kako dolazi prema njemu.

Sivac je zastao pet-šest metara ispred Tedovog konja, i blago je zarzao.

— Gde li je čovek koji ga je jahao? — pitao se Ted, upirući pogled u pravcu iz kojeg je sivac došao.

Oko pedesetak metara napred, malo ulevo, opazio je nešto gušću i zeleniju skupinu drveća, iza koje se uzdizala gotovo okomita stena.

Poterao je svog konja.

Polako i oprezno približavao se skupini zelenijeg rastinja.

Pomislio je kako bi to zelenilo moglo biti znak da je tu izvor vode.

I bilo je tako.

Uskoro je Ted ugledao i čistinu, sa zelenom travom.

Opet je zaustavio svoga konja.

Osedlani sivac, bez jahača, kretao se iza njega. Nije više rzao.

Naprežući pogled po okolišju, Ted je istovremeno izvlačio kolt iz futrole.

Najзад je ugledao čoveka.

Čovek je ležao na zemlji, pored jednog velikog drveta. Nepomičan.

Po tome kako mu je telo bilo presavijeno, Ted je procenio da nije živ.

Ipak, bio je oprezan. Znao je da banditi koriste i takav trik da bi umanjili oprez onoga koga žele da napadnu.

Osmotrio je potom pažljivo veliku stenu, na kojoj je sad zapazio nekoliko povećih pukotina i prilično niskog, žbunastog rastinja.

Podišli su ga žmarci od pomisli da ga neko drži na nišanu iz jedne od tih pukotina.

Ali, sad je bilo kasno da beži. Vratio je kolt u futrolu i uzeo pušku u ruke.

Polako je sjahao, i odmah stao iza jednog podebljeg stabla.

Vladala je potpuna tišina.

Čulo se samo zujanje muva. I kapanje vode.

— Izvor — reče Ted u sebi. — Taj je čovek sigurno zastao tu da se osveži i odmori. Ali, ko ga je ubio, ako je zaista mrtav? ... Nije, valjda, sam pucao u sebe, očajan zbog nečeg? Da li je moguće da prvim metkom nije uspeo da se dokrajči, pa je pucao još jednom u sebe? ...

Ted je znao za više slučajeva samoubistava. Naročito mu se u pamćenje urezala slika jednog kopača zlata, koji se obesio o veliki drveni krst na raskršću puteva nedaleko od Fort Morgana. Taj je nesrećnik za jednu noć izgubio na kartama

sve što je bio stekao za nekoliko godina mukotrpnog kopanja i ispiranja. Pre nego što se obesio, napisao je na listu papira »Pozdravite lepu Meri«, i okačio je tu poruku sebi na grudi.

Meri je bila zabavljačica u salunu »Golden Stoun«. Nesrećnik je, verovatno, doživeo nekoliko lepih trenutaka u zagrljaju te zavodnice. Naravno, plaćajući to zadovoljstvo zlatom. Ali, za to, očigledno, nije žalio. Ili je, možda, samo priželjkivao zagrljaj te zavodnice...

Oprezno je iskoračio, i prešao pet koraka, s puškom u rukama, do sledećeg stabla.

Sad je sasvim dobro video čoveka koji je ležao na tlu.

— Mrtav je — zaključio je.

Na jakni što ju je ustreljeni imao na sebi videla se krvava mrlja. Šešir mu je ležao dva—tri metara dalje od njega, na travi.

Futrola za kolt bila mu je prazna, a nije bilo ni puške na vidiku.

— To je ubistvo, i pljačka — pomisli Ted, i stisnu zube.

Uto sivac prođe napred, do svog mrtvog gospodara. Onjušio ga je, i tiho zarzao.

Ispitujući pogledom okolinu, Ted je zapazio da je trava na omanjoj livadi kraj potoka prilično ugažena. Bilo je po njoj, na više mesta, i konjske balege, ali ne sveže.

Tragovi su vodili od puta prema izvoru, i obratno.

Izvor nije bio jak, ali je iz njega, ipak, nastajao potok, koji je polako oticao podno stene.

Ted je prišao čoveku koji je ležao na tlu. Vrhom čizme gurnuo mu je desnu potkolenicu.

— Jesi li živ? — upitao je, više da potvrdi svoje uverenje da je nesrećnik mrtav, negoli što se nadao da bi mu on mogao odgovoriti.

Odgovora nije bilo.

Sad je Ted video i lokvu krvi ispod ubijenog.

— Pogoden je u grudi i u stomak — zaključio je.

Po tome kako je odeća na njemu bila razdrljena, bilo je očigledno da je ubica prevrnuo sve džepove ubijenoga, i pojas.

Mrtve, staklaste oči bile su širom otvorene.

Nekoliko muva obletalo je oko krvi što je istekla iz rane na stomaku.

Ted oseti nelagodnost. Zaokružio je zatim pogledom po okolini. Naravno, pažljivo osmotrio vrh stene iznad izvora. A onda se okrenuo prema svome konju.

Baš tog trenutka prolomio se pucanj. Metak je prozviždao iznad Tedove glave, i preko njegovog konja.

Ted se bacio na tlo, i odmah se otkotrljao do prvog stabla.

Oba konja su se preplašila, i odjurili su kroz šumu, do prvog šipraga. Tamo su stali, strižući ušima i osvrćući se prema izvoru.

Ležeći iza drveta, Ted je pogledao prema steni koja se dizala iznad izvora, a onda se zagledao u šiprag s druge strane čistine.

Pošto se bio okrenuo prema svom konju, nije video odakle je pucano na njega, niti je to mogao da odredi prema zvuku.

Nigde nije video ni tragove barutnog dima.

Shvatio je da je u nezavidnom položaju. Ako bi se pomerio iza drveta, bio bi odlična meta ubici.

— A možda ih je i više — pomislio je.

Nikad u životu nije bio u nepovoljnijem položaju. Ipak, bio je srećan što ga nisu pogodili. A bio je tako dobra meta.

Oprezno, da ostane zaštićen drvetom, pogledao je iza sebe. Plašio se da ga neki napadač ne iznenadi s leđa.

Pošto su konji mirno stajali, pedesetak metara od njega, bio je uveren da mu se otuda niko ne prikrađa. Jer, konji bi se sigurno uznemirili na pojavu nepoznatog čoveka.

Pomislio je kako bi mu spas mogao doneti samo neko ko bi naišao putem, pogotovo ako bi to bio neki hrabar čovek, ili više njih, spremnih da pomognu.

On bi im se javio dok bi prolazili putem. A još bolje bi bilo ako bi oni svratili na izvor. U tom slučaju bi napadač sigurno pobegao.

Vreme je prolazilo užasno sporo. A ništa se više nije događalo.

— Igra živaca — pomislio je Ted.

III

Medutim, nije to bila igra živaca, nego trik.

Dvojica bandita što su bili skriveni iza rastinja na vrhu stene, vazdušno udaljeni od Teda Hanela oko šezdeset metara, zlorado su se smeškali, posmatrajući kako se Ted vrpolti iza drveta.

— Sad ćemo da krenemo, Bile — progovorio je, šapatom, krupniji od njih, Red Hals. — On će bar dvadesetak minuta mirovati tamo, dok mu živci ne popuste. Mi ćemo dotle daleko odmaći. Idemo nazad u Big Loks.

— U Big Loks?! — začudio se suvonjavi Bil Marti.

Hals je klimnuo glavom, i počeo da se povlači.

— Hajde. Objasniću ti posle — rekao je, i potrčao, pognut, prema skupini stena iza kojih su bili njihovi konji.

Bil Marti je pljunuo kroz zube, i požurio je za njim.

Obojica su imali puške u rukama. Čim su stigli do svojih konja, uzjahali su, i krenuli. Dobrih stotinu metara jahali su polako, osvrćući se povremeno. A onda su skrenuli prema putu za Big Loks i poterali konje galopom.

Red Hals i Bil Marti uortačili su se u skitničanju i razbojništvu pred kraj građanskog rata. Dezertirali su iz vojske Juga, pošto su naslutili njen poraz, i skitali su najpre po severnom Teksasu, a onda se uputili na Zapad.

Isprva su krali da bi se prehranili. A onda su poželeli da imaju i »džeparac«, pa su počeli da pljačkaju. Osladio im se život bez rada, a da bi imali novaca za piće, za žene i za kocku, presretali su i pljačkali neoprezne putnike, praznili džepove putujućih trgovaca, otimali zlatni prah od kopača zlata. . .

Prvo ubistvo izvršili su u Koloradu, na putu koji vodi od Denvera prema Čejenu. Jedan putujući vidar, kome su načinili zasedu i prinudili ga da im da svoj novčanik, uspeo je jednog momenta da iz čizme izvuče nož i zakačio je njime debelog Reda po vratu. Ali, pre nego što je stigao da zamahne drugi put, Bile je ispalio metak u njegove grudi. Nesrećni čovek je ispustio nož i pao. Borio se sa smrću. Red ga je opsovao, i »pomogao« mu je da umre tako što mu je ispalio metak u glavu.

Pobegli su posle tog ubistva čak u Dakotu. Tamo su uspevali da na kocki pelješe naivne kopače zlata. Ali, jedne večeri, u salunu »Golden Dolar«, uhvatili su ih u domundavanju, za vreme igre karata, i umalo nisu bili linčovani. Vlasnik saluna,

kome su davali procenat od svoje priljave zarade pomogao im je da šmugnu.

Od tada se nisu nigde zadržavali duže od pet-šest dana. Krstarili su putevima, presretali žrtve u planinskim klancima, upadali u usamljene farmerske kuće.

Sad su već imali na duši petoricu ljudi. A opljačkali su desetine. Većinu su pri tom prebili.

Čoveka kojeg su ubili kod izvora upoznali su prethodne večeri, u salunu »Blek Ber«, u gradiću Badsvilu. Kartali su se tamo s dvojicom kauboja sa obližnjeg ranča, u sitnu paru. A onda je u salun banuo taj čovek. Pedesetogodišnjak, srednjeg rasta, sa jahaćim pantalonama i kožnom jaknom na sebi. Raspitao se kod barmena može li dobiti sobu da prenoći, a kad mu je barmen odgovorio da može, naručio je i večeru. Odneo je zatim u sobu svoju putnu torbu, vratio se da večera.

Barmen ga je zamolio da se upiše u knjigu gostiju, i on je to učinio.

Utrošio je dosta vremena da se upiše, što je otkrivalo da nije vešt sa perom.

Pojeo je šniclu i prženi krompir, a zatim je uzeo čašu piva. Polako je pio, spuštajući čašu na sto posle svakog gutljaja.

Jednog momenta uzeo je čašu u ruku, ustao iza stola i prišao stolu za kartanje.

— Mogu li da kibicujem? — upitao je.

Privukao je stolicu pre nego što je Red Hals stigao da mu kaže da može.

— Samo, bez mešanja i igru — dodao je Bil Marti.

Stranac je klimnuo glavom, i nije rekao ni reč. Čutke je gledao u karte koje su padale na sto.

Kad je partija završena, ustao je i prišao barmenu, da plati večeru i piće. Izvukao je iz unutrašnjeg džepa na jakni novčanik i pogledao upitno barmena.

— Možete platiti sve zajedno, hranu, piće i sobu, i smeštaj za konja, na kraju, kad pođete — rekao mu je barmen.

— U redu — složio se čovek.

Izvadio je zatim jedan dolar iz novčanika i dao ga barmenu.

— Ovo ti je bakšiš — rekao je.

Barmen je uzeo dolar i osmehnuo se ljubazno.

Uto su šanku prišli i Bil Marti i Red Hals. Obojica su dobro videli da je strančev novčanik nabijen novčanicama. Ali, pravili su se da ih to ne zanima.

Naručili su obojica po viski.

A onda je Red ponudio stranca da pre spavanja popije s njima još jedno piće.

— Zaradili smo od onih smrdljivaca taman za po jedno piće svakome od nas trojice — kazao je, i glavom pokazao prema vratima, kroz koja su upravo bili izašli kauboji s kojima su se maločas on i Bil kartali.

Stranac se malo dvoumio, a onda je prihvatio.

— Pa, hajde da popijem još čašu piva. Pre ću zaspati — rekao je.

Glas mu je bio dubok, malo nazan.

Kad je uzeo čašu sa šanka, Red mu je osmotrio ruku, i zapazio je odmah da je ona gruba, što je značilo da je čovek radio neki fizički posao.

I koža na licu bila mu je gruba.

— Za srećan put! — rekao je Hals, podigavši čašu.

Čovek je klimnuo glavom, i odmah je ispio pola čaše.

— Imaš li dug put pred sobom? — upitao ga je tad Bil Marti.

— Da — kratko je odgovorio stranac. A onda je dodao, kao da je shvatio da ne treba da bude toliko uzdržan pred ljudima koji ga časte iako su ga maločas prvi put u životu videli: — Jašem na istok, čak u Si-juks Siti.

— O, pa to je baš daleko — promumlao je Red. — Nadam se da imaš dobrog konja, čoveče.

— Imam. Ali, ja i pazim da ga ne premorim — odvratio je stranac.

Red Hals je u međuvremenu bacio oko na otvorenu knjigu gostiju, sa željom da pročita kako se stranac zove i odakle je.

— Zovem se Bob Džonson — predstavio se tad stranac, pošto je primetio šta Reda interesuje. — Dolazim iz Kolorada.

I Red i Bil su se predstavili njemu. Samo, obojica lažnim imenom. Lažno predstavljanje im je već bilo ušlo u krv.

Svi su ispraznili čaše.

— Hoćemo li još jednu turu? — upitao je Bil, pogledavši Reda.

— Ako imaš da platiš — odvratio mu je Red.

— Ja sam mislio da ti imaš — nacerio se Bil.

Red je slegnuo ramenima.

— Dozvolite da je platim — ponudio se Bob Džonson. — Samo, ja ne bih više.

Bil se nasmešio.

— U redu je. Mi ćemo ostati još malo za šankom.

Džonson je ponovo izvadio novčanik iz džepa, i pružio je dolar barmenu.

Dok je vraćao novčanik u džep, primetio je da njegovi novi poznanici prate ushićenim pogledima pokret njegove ruke.

Pomislio je kako nije bio dovoljno oprezan. Trebalo je da izvadi iz novčanika i stavi u džep nekoliko dola-

ra, a ne da svaki put poteže novčanik, i otkriva svima da je pun para.

Brzo se okrenuo i uputio prema stepeništu koje je vodilo u spavaće sobe na spratu.

— Laku noć, prijatelji! — dobacio je ljudima koji su ostali za šankom.

Svi su mu uzvratili željom za laku noć, a Hals je još rekao:

— Srećan ti put. Izgleda da će sutra biti lep dan.

Kad je Bob Džonson nestao u hodniku na spratu, Red i Bil su se značajno pogledali. Red je namignuo Bilu, i odmah je iskapio viski koji mu je barmen nasuo. I Bil je učinio isto.

— Idemo na vazduh — rekao je potom Red Hals, i krenuo prema preklopnim vratima.

Bil ga je sledio.

— Naišli smo na zlatnu koku — rekao je Red, smešeći se, kad su se našli napolju.

Noć je bila vedra, tiha.

— Hoćemo li ga sačekati? — upitao je Bil

— Nego šta! Samo, govori tiše, budalo! — odvratio je Red tihim glasom. — Odmah ćemo krenuti u planinu. Spavaćemo u nekoj špilji.

Uzjahali su konje i polako krenuli putem koji je vodio prema brdima Send Hilsa.

Ulogorili su se kod izvora Vajt krika.

Sutradan, kad ih je sunce probudilo, sakrili su svoje konje, i odlučili da baš tu, kod izvora sačekaju Džonsona.

— A šta ako on ne primeti ovaj izvor, ili ako ne bude žedan i umoran, pa ne svrati ovamo s puta? — upitao je jednog momenta Bil.

— Mi ćemo ga, u tom slučaju, pozvati da svrati — odgovorio je Hals nacerivši se.

— Misliš li da ćemo morati da ga ubijemo? — upitao je Bil Marti.

— Bolje bi bilo da ne moramo. Ali, on će se sigurno braniti. No, ne brini. Sigurno ne poteže brzo. Jesi li video kako su mu ruke grube. Uz to, kolt mu je nov. Mora da ga je skoro kupio, kad je krenuo na put. Ne verujem da je ranije pucao.

Bil je klimnuo glavom.

— Ne brinem — odvratio je.

Sakrili su se iza velikog žbunja naspram izvora, i čekali su, Bil je povremeno izvirivao na put.

— Evo ga! — uzviknuo je jednog momenta, i dotrčao do Reda. — Dolazi. Izbio je na visoravan. Jaše polako. Konj mu se sigurno zamorio idući uz brdo. Sad samo da primeti izvor!

— Ne brini. Naši će mu tragovi skrenuti pažnju, pa će uočiti ovu zelenu travu i bujno rastinje naokolo. Sigurno će skrenuti ovamo.

Bil je klimnuo glavom. Oči su mu živnule.

— Biće to dobra lovina, Rede — rekao je veselo.

Red je klimnuo glavom. A onda je rekao:

— Mislim da će, ipak, biti bolje da ti odeš do onog žbuna na ivici šume. Ako on baš ne bude hteo da svrati ovamo, ti iziđi pred njega i pozovi ga da popijemo zajedno kafu. A ako vidiš da će skrenuti ovamo, ostani na mestu i motri put. Ne bi valjalo da neko jaše iza njega.

Bil je otrčao prema ivici šume i sakrio se iza žbuna. Napeto je čekao.

Džonson je jahao polako.

Kad je stigao spram izvora, konj mu je zarzao. Osetio je vodu.

Džonson se prenuo u sedlu, i primetio je konjske tragove od puta prema izvoru.

Zaustavio je konja. Malo je zabacio šešir, obrisao nadlanicom znoj sa čela, pa pogledao prema izvoru.

— Dobro. Hajde da se malo odmorimo i napijemo vode — rekao je svom sivcu i poterao ga je prema izvoru.

Sjahao je ispred izvora i priveo konja do potočića. Pustio je prvo konja da se napije vode, a onda se on nagnuo nad izvor.

Dok je bio nagnut nad vodom, začuo se prateći glas Reda Halsaa:

— Samo mirno, Džonsone! Ubiću te ako se mašiš kolta.

Bob Džonson se zagrcnuo.

Kašljao je nekoliko trenutaka, a onda je pogledao prema žbunju, odakle se čula pretnja.

— Podigni ruke i stani kraj tog stabla desno! — nastavio je Hals da zapoveda.

— Ko si ti? — upitao je Džonson. — Šta hoćeš?

— Radi što ti kažem! — odbrusio mu je Hals.

— Poznat mi je tvoj glas — rekao je Džonson, podigavši polako ruke.

— Makni se desno! I ne pokušavaj ništa! Videćeš odmah ko sam — odvratio mu je Hals, i pojavio se iza žbunja.

Držao je pušku u rukama, s prstom na okidaču.

Džonson je razrogačio oči.

— Šta ti je, čoveče?! — promrmrljao je.

Instinktivno je krenuo rukom prema džepu u kojem je držao novac.

Hals se nacerio kad je video kako je Džonson krenuo rukom prema džepu, a ne prema koltu.

Povukao je okidač.

Džonson je pokleknuo, i opustio ruke. Šešir mu je pao s glave.

Bil Marti je napregnuto slušao dijalog između Halsaa i Džonsona, i zaboravio je da osmatra put.

Kad se pucanj prolomio, izvurio je na put, i ugledao jahača.

Odmah je jurnuo prema Halsu, mašući mu rukom..

Ali, Hals nije gledao prema njemu, pa nije ni primetio da on želi da ga upozori.

— Dolazi jedan jahač! — uzbuđeno je saopštio Bil kad je stigao do njega.

Džonsonov se konj u međuvremenu udaljio od vode, desetak metara. Uzda mu se vukla po zemlji.

— Odmah ćemo se povući gore na stenu — rekao je Hals i sagnuo se nad Džonsona.

Hitro mu je uzeo novčanik iz džepa, a zatim i džepni sat. Zavirio mu je i u pojas, ali tamo nije našao ništa.

— Idemo! — rekao je potom i okrenuo se.

Trenutak kasnije opalio je Bil Marti.

Red se trgao, i pogledao upitno.

Bil je očima pokazao na Džonsona i rekao:

— Bio je krenuo rukom prema koltu.

Hals se ponovo nagnuo nad Džonsona, koji je sad ležao stomakom na zemlji. Krv mu je išla i iz rane na grudima i iz rane na stomaku, koju mu je načinio Bilov metak.

— Prosto je neverovatno da je još imao toliko snage — progundao je Bil.

Zatim su obojica potrčali kroz šumu, da zaobiđu stenu koja se dizala iznad potoka, i popnu se na njen vrh, s druge strane, gde su bili sakriveni njihovi konji.

Motрили su odozgo put i izvor.

U Džonsonovom novčaniku našli su četiri hiljade dolara. Bili su prezađovoljni.

Izgledalo je već da se jahač neće ni pojaviti, da se vratio putem nazad, kad se najednom začulo pucketanje grančica.

Brzo su utvrdili da jahač dolazi šumom.

Bio je to Ted Hanel. Njima nepoznat.

Za njim je išao Džonsonov sivač.

— Šta ćemo sad? — upitao je Bil, koji je uvek bio nestrpljiviji.

— Videćemo kako će se ponašati — odgovorio je Red Hals. A onda je primetio: — Pogledaj, ima istu pušku kao ti i ja, vinčesterku.

Pažljivo su motрили sve što je Ted Hanel činio.

Kad je Ted osmotrio vrh stena, pa se okrenuo prema svom konju, Hals je procenio da je on odlučio da dojaše na vrh stene. Zato je odmah, ne pitajući ništa Bila, opalio. Ali, namerno nije gađao u pridošlicu. Nije hteo da ga ubije, nego samo da ga zastraši.

Munjevito je smislio trik.

Sad, dok su jahali prema Big Loksu, objašnjavao je Bilu, svom pajtašu:

— Onaj će klippan sigurno doći u Big Loks. Mi ćemo u međuvremenu reći šerifu kako smo, slučajno, bili svedoci njegovog napada na Džonsona. Pošto on ima vinčesterku, kao i mi, neće moći da dokaže da meci koje će lekar izvaditi iz Džonsonovog tela nisu ispaljeni iz njegove puške. Mi ćemo puške skloniti negde pre nego što uđemo u grad.

— Kad li si smislio taj plan?! — zadivio se Bil.

— Čim sam video da su nam puške iste — odgovorio je Red Hals samozadovoljno. A onda je dodao, uz smeh: — Nije isključeno da ćemo dobiti nagradu od šerifa!

Žestoko su gonili konje, da bi što pre stigli do šerifa u Big Loksu.

IV

Ležeći iza debelog stabla, Ted Hanel je napregnuto smišljao šta da preduzme.

Najzad je rešio da isprovocira napadača.

Isturio je deo šešira pored stabla. Očekivao je pucanj. Ali, pucnja nije bilo.

Isturio je zatim šešir s druge strane.

Opet ništa.

Pogledao je ponovo prema konjima.

Konji su mirno pasli travu pored šipraga kod kojeg su zastali.

Nisu pokazivali nikakav trag uznemirenosti.

— Nije moguće da će me ostaviti da ležim ovde do mraka — razmišljao je Ted. — Ako je rešio da me ubije, onda nije logično da čeka mrak. Ja bih tad imao šanu da se izvučem. . .

Opet se pitao kako je napadač mogao da ga promaši. Bio je siguran da je metak prozviždao bar metar iznad njegove glave.

— Da li je moguće da je tako loš strelac? Ili je samo hteo da me zaplaši, da pobegnem? Možda mu je potreban i konj. Verovatno sam ja naišao pre nego što je uspeo da uhvati sivca. . . Ali, ako je već ubio jednog čoveka, zašto ne bi ubio i mene, kad sam mu zasmetao? Ista ga kazna čeka i za jedno i za dva ubistva. Visiće ako ga uhvati šerif. . .

Najednom je Ted odlučio da više ne nagada, i da više ne čeka. Napregnuo je mišiće, odskočio od tla i jurio između drveća, prema konjima.

Posle desetak metara stao je iza jednog podebljeg drveta. Čvrsto je stiskao pušku i duboko disao.

Provirio je prema steni.

Nije ni video ni čuo ništa sumnjivo.

Ponovo je potrčao, u cik-cak. Od drveta do drveta, stalno očekujući pucanj.

Ali, niko nije pucao.

Najzad je stigao do konja i čučnuo između njih.

Životinje su ga začuđeno posmatrale.

Uhvatio je i jednog i drugog konja za oglav, i poveo ih je šumom.

Idući između konja, pognuo je glavu, da ga napadač ne bi mogao pogoditi.

Uskoro je bio iza visokog šipraga, koji ga je zaklanjao i od pogleda sa vrha stene koja se dizala iznad izvora.

Sad je mogao da uzjaše i da pobegne.

Ali, nešto ga je gonilo da potraži napadača, ubicu onog čoveka što leži pored izvora.

Vezao je konje za jednu deblju granu, a onda je, najpre puzeći, a zatim pognut, krenuo šumom. U većem luku, prikrađao se vrhu stene.

Bio je spreman svakog trenutka da puca.

Jednog momenta umalo nije nagazio na gnezdo neke kreštave ptice.

Preplašena ptica, koja je ležala na jajima, prhnula je u vazduh i zakreštala.

Ted se hitro bacio na zemlju.

— Otkri me đavolja ptica! — pomislio je.

Ali, pošto niko nije pucao, nastavio je, posle dvadesetak sekundi, da se prikrađa steni.

Prvo je naišao na mesto na kome su bili konji napadača.

Sveža balega ukazivala je da su konji bili tu doskora.

Isto tako, sveže ugažena trava otkrivala je da su dva konja nedavno otišla, šumom, prema severozapadu.

— Bila su, dakle, dvojica — razmišljao je Ted. — A pošto su imali konje, nije im bio neophodan i sivac... Ali, zašto nisu odmah odjahali? Zašto su čekali mene, i zašto su me preplašili pucnjem?...

Oprezno je prišao vrhu stene. Otkrio je gde su banditi bili u zaklonu.

Naježio se kad je video kako se odatle dobro vidi mesto na kojem je on stajao pre nego što se bacio iza drveta. A i kad se sklonio iza drveta, banditi su mu imali na nišanu bar pola tela.

Sad je bio siguran da nisu hteli da ga ubiju, nego samo da ge oteraju.

— Možda su hteli da zakopaju onog nesretnika — pomislio je, gledajući u ubijenog čoveka kraj izvora. — Verovatno su hteli da ga sklonе s tog mesta, da ga nikad niko ne nađe.

Spustio se zatim, polako, do izvora.

Zagledao je ubijenog.

Bio je siguran da ga nikad u životu nije video.

— Šta da uradi s njim? — pitao se, pripaljujući cigaretu. Pošto je ubijeni bio izdžeparen, odlučio je da najpre pogleda ima li u njegovim bisagama nečeg po čemu bi se moglo otkriti ko je i odakle je.

Uputio se prema sivcu.

Otkopčao je prvo bisagu s leve strane sedla. U njoj je bio smotuljak sa suvim mesom i komadom hleba, i boca viskija, četvrtinu prazna.

U bisagi s desne strane sedla bio je veš i pribor za brijanje. Ted je već hteo da zakopča bisagu, kad mu sinu da proveriti ima li nečeg među vešom.

Zavukao je ruku, i odmah napi-pao papir.

Izvukao ga je iz bisage, i video da je to neko pismo. Hartija je bila već požutela, i prilično izlomljena, što je značilo da je pismo poodavno napisano. Kad ga je rastvorio, iz njega je ispala nevelika fotografija.

Ted je podigao fotografiju sa zemlje i odunuo je prašinu sa nje.

Na fotografiji je bila lepa devojka, stara šesnaest do osamnaest godina. Imala je krupne oči, kosu sple-tenu u kike. Smešila se dok se fotografisala, pa su joj se videli lepi zubi. Na sebi je imala tamnu bluzu, zakopčanu do grla, i na njom mali broš.

Ted je okrenuo fotografiju, i na poledini pročitao: »Dragom tati od njegove Eme«.

Počeo je zatim da čita pismo. Čitkim, ujednačenim rukopisom, bilo je napisano: »Dragi tata, koristim priliku da ti po ovom čoveku, kojeg sam upoznala kod Levisovih, a koji mi je rekao da tebe zna, i da će te potražiti čim se vrati u Kanjon Siti, pošaljem ovo pismo i svoju fotografiju. Ja sam dobro. Kao što znaš, 12. aprila sam napunila osamnaest godina. Na fotografiji ćeš videti kako sam izgledala pre godinu dana, kad sam se fotografisala u Omahi. Bila sam tamo sa gospodom Terezom Konrad, kod koje radim. U međuvremenu sam se malo raskrupnjala. Tetka mi kaže da sam ista mama. Ali ja, gledajući mamine fotografije, mislim da baš nisam lepa kao što je ona bila. Zadovoljna sam poslom u salonu gospođe Konrad. Uspela sam dosad da uštedim četirsto dola-

ra. Tetka i teča neće da mi uzmu ništa za stan i hranu. Tetka kaže da je dosta to što joj pomažem u kući, kad se vratim iz salona, i što njoj šijem sve što joj treba. Ne znam da li se sećaš moje najbolje drugarice Irme, s kojom sam išla zajedno u osnovnu školu. Ona se prošle nedelje udala. Muž joj je ovde pomoćnik šerifa. Zgodan i dobar mladić, ali mu je posao opasan. Mislim da će Irma celog života živeti u strahu, ako on ne promeni posao. Ja ne bih volela da se udam za čoveka tako rizičnog zanimanja. Ali, do moje udaje je još daleko. Nadam se da si ti zdrav. Znam da radiš težak posao, pa te molim da se čuvaš. Nemoj da zbog toga što si mi obećao da ćeš mi obezbediti pare za krojački salon zaboraviš na sebe. Jako sam te se uželela. Uskoro će biti tri godine kako se nismo videli. Tako bih volela da dođeš za Božić. ali, zimi je sigurno teško putovati. Dođi bar za sledeći Uskrs. Voli te tvoja Ema.

Po tome koliko je hartija bila požutela i izgužvana, moglo se zaključiti da se devojčina želja odnosila na prošli Božić i prošli Uskrs.

Verovatno je otac nije obišao, kad je to pismo nosio još uvek tako uza se.

Spontano je presavio pismo, vratio fotografiju u njega, i sve stavio u džep na svojoj košulji, ispod jakne.

Poveo je konje do izvora.

Još je neko vreme razmišljao o tome kako bi bilo najbolje da postupi. A onda je uzeo cebe koje je ubijeni imao iza sedla i pokrio ga je njime.

Da bi eventualnog posetioca upozorio da je pod čebetom mrtav čovek, odlomio je dve grane obližnjeg drveta, stavio ih je jednu preko druge, da deluju kao krst, i položio ih preko mrtvog čoveka.

A onda je uzjahao svog mrkova, vezao sivca za rog svog sedla, i požurio na put.

Po obaveštenju koje je dobio u poslednjem naselju kroz koje je prošao, znao je da od uspona na visoravan do gradića Big Loksa ima oko tri milje.

Poterao je konja kasom, da bi što pre stigao u naselje, da obavesti šerifa o zločinu.

— Nadam se da će šerif stići pre mraka da pokupi onog nesrećnika, da ga kojoti ne namirišu i ne raskidaju — razmišljao je.

Bio je dirnut sadržinom pisma.

— Ta devojka, očigledno, veoma voli svoga oca. Brine za njega. . . Da li se to. on sad, konačno, vraćao njoj? . . . Je li joj nosio novac da otvori salon? . . . Ti što su ga ubili odneli su, znači, dosta para. . . Barabe! . . . Kakva li će biti dalja sudbina te devojke, Eme? . . . Hoće li ikad saznati kako joj je završio otac, ako ubice ne budu uhvaćene? . . . Možda će šerif, ako se zauzme, moći da otkrije ko je, zapravo, taj čovek, kako se zove i šta je i gde radio. Mogao bi potražiti čoveka koji je doneo devojčino pismo. Samo, da li je on još uvek u Kanjon Sitiju? . . . Kako ga naći, kad se iz pisma ne vidi kako se zove? . . . Da je, ber, Ema naznačila u pismu gde ona živi. Vidi se samo u čijem salonu radi, i da se fotografisala u Omahi. . .

S tim mislima Ted je uskoro ugledao u daljini prve kuće Big Loksa.

Sad je jahao niz brdo.

Jednog momenta učinilo mu se da čuje neku tutnjavu. Minut kasnije iza okuke pred kojom se nalazio pojavila se grupa jahača.

Umalo se nisu sudarili.

— To je on, šerife! — začuo se, u metežu, nečiji grub glas.

Zauzdavši konja, Ted je primetio da je na čelu grupe visok i suvonjav čovek sa šerifskom zvezdom na grudima.

S njim su jahala još četiri čoveka. Svi su bili naoružani.

— Kao da su u poteri — pomislio je Ted.

Uto se do šerifa probio jedan o pratilaca, zarastao u bradu i podebeo.

— Siguran sam da je to on, šerife! — uzviknuo je.

Ted je, po glasu, procenio da je to isti čovek koji se i maločas obratio šerifu.

— Šta li taj hoće da kaže o meni? — pitao se.

Primetio je kako su dvojica od šerifovih pratilaca uperila svoje koltove u njega.

Šerif je upro prst u Teda i grubo mu je naredio:

— Stavi ruke na rog sedla i ne mrdaj!

Opet se umešao debeli bradonja:

— Taj sivac je pripadao ubijenome, šerife.

Šerif je klimnuo glavom, a onda se obratio čoveku koji je bio desno od njega:

— Uzmi mu kolt i pušku, Kalagane!

I šerif je tad izvukao kolt iz futrole i uperio ga je u Teda.

Ted je bio iznenađen. Predosećao je zlo. Glas čoveka koji je vikao »To je on!« bio je optužujući.

Pomislio je u prvi mah da potegne kolt i brani se, ali se odmah predomislio.

Nije imao šansu. Mogao je samo da ubije jednog ili dvojicu pre nego što ubiju njega.

Nije video razlog da ide toliko daleko.

— Sigurno je posredi neka greška — utešio se istog časa.

Držao je ruke mirno na rogu sedla dok ga je krupni šerifov pratilac razoružavao.

A onda je upitao:

— Šta je posredi, šerife?

— Ne pravi se lud! — odvratio mu je šerif, vraćajući kolt u futrolu.

Uto se bradati debeljko primakao Tedu i munuo ga je šakom u rebra.

— Ubico! — viknuo je pri tom.

Ted ga je udario vrhom čizme u butinu, na šta je bradati vrisnuo.

Umešao se šerif:

— Halse, smiri se. Kaznićemo ga već, ne brini. Idemo sad do izvora!

Ted je najednom shvatio da je osumnjičen da je ubio onoga čoveka kod izvora.

V

Ni kriv ni dužan, Ted Hanel se našao u smrdljivoj ćeliji, iza rešetaka, optužen da je ubio nepoznatog čoveka kraj izvora na visoravni.

Sedeo je na prljavom zatvorskom krevetu, podlaktio bradu, i smišljao kako da se izvuče iz nevolje u koju je zapao.

Potanko je ispričao šerifu kako je stigao do izvora na visoravni, šta je tamo video i doživeo. Ali, to mu ništa nije pomoglo.

Debelom bradonji Halsu pridružio se još jedan svedok, koji je navodno video kako je on ubio onoga čoveka i opljačkao ga.

Taj drugi, suvonjav i izrazito pegav po licu, zvao se Bil Marti, i više puta se kleo u majku i svoje oči da je video kako Ted premeće po džepovima ubijenog čoveka kraj izvora.

Ispričao je, u prisustvu vezanoga Teda Hanela, kako su on i njegov drugar Red Hals jahali putem koji vodi pored izvora, i najednom su za-

čuli pucnje. Oprezno su se primakli, kroz šumu, izvoru, i videli kako ubica, držeći pušku u levoj ruci, desnom rukom vadi novčanik iz džepa ubijenoga čoveka i trpa ga sebi u džep.

— Možda bi bilo bolje da smo ja i Red odmah tražili od njega da nam se preda, ali procenili smo da će on dati otpor, i da ćemo morati da ga ubijemo. U tom slučaju ne bi se mogla, možda, nikad saznati cela istina o tome zločinu. Ne bismo saznali ni ko je ubijeni ni ko je ovaj bandit — rekao je Marti na kraju svoga svedočenja, mrko gledajući vezanog Teda. Dodao je još: — Uostalom, šerif je tu da mu presudi, po zakonu. Sigurno je zaslužio da visi, pogotovo što neće da prizna šta je uradio. Ko zna koliko ubistava on ima za sobom!

Šerif je odlučio da suđenje bude sutra, u devet pre podne.

Ted je znao da će ga obesiti ako ne uspe da pobegne. Moglo ga je spasti samo čudo. Ako bi, na primer, neko tokom noći otkrio pravog ubicu.

No, nade za to nije bilo.

Sve je više bio uveren da su baš ta dvojica što su okrivili njega ubili onog nesrećnika kod izvora.

Ali, kako da to dokaže?

Samo izjavom da on smatra da su oni ubice ne bi postigao ništa više nego da mu se svi smeju.

Pogotovo što šerif nije pokazivao nikakvu želju da dalje i detaljnije ispituje slučaj. Nije čak hteo ni da se popne do onog mesta gde je Ted otkrio tragove dvaju konja.

— Koliko bi meni vremena trebalo da ispitam sve tragove kojih ima oko ovog izvora! — prezrivo je rekao, i zaključio: — Sam priznaješ da si bio ovde, a dva čoveka, Red Hals i Bil Marti, videli su te kako, nepos-

redno posle pucnjeva, džepariš ubijenoga. — Šerif je pogledao prema debelom Halsu, a onda je dodao: — Uostalom, našli smo ti u džepu novčanik sa sedam hiljada dolara.

Na njegovu izjavu da može dovesti svedoke koji će potvrditi da je taj novac pošteno zaradio, šerif je samo odmahnuo rukom. . .

Najednom mu je sinulo da ima još jednu šansu. Zatražiće od šerifa da izvade kuršume iz tela ubijenog čoveka i da ih uporede sa mecima u njegovoj pušci.

Skočio je sa ivice kreveta, uhvatio rukama šipke na ćeliji i počeo da viče:

— Šerife! Šerife! . . .

Posle nekoliko trenutaka iz pravca gde se nalazila šerifova kancelarija začuo se ljutit glas:

— Ne deri se! Dolazim!

Pojavio se šerifov pomoćnik. Čovek srednjeg rasta, ali čvrsto građen. Mogao je imati oko četrdeset godina.

Bio je gologlav, i kosa mu je bila razbarušena.

— Šta hoćeš? — zabrundao je kad je ušao u zatvorski hodnik.

— Gde je šerif? — upitao je Ted Hanel. — Hoću nešto da mu predložim.

— Ti da nešto predložiš šerifu?! — nacerio se pomoćnik.

Ted je procenio da je on pripit.

— Da, ja — reagovao je kratko. — Imam, valjda, pravo na to.

— Imaš, imaš. . . — opet je zabrundao šerifov pomoćnik. — Evo, možeš i meni da predložiš to što želiš. Šerif je izišao. Ima on i drugih poslova, a ne da čeka šta će tebi pasti na pamet da mu predložiš!

— Ja tražim da se, u mom prisustvu, uporede meci iz tela ubijenog čoveka i meci iz moje puške — rekao je Ted.

Šerifov pomoćnik ga je mutno pogledao.

— Hm. . . Ti uporno smišljaš kako da se izvučeš. Doduše, shvatam te. Nije lako poći u smrt. Pogotovo što si imao u izgledu lagodan život s tuđim parama.

— To su moje pare, pošteno i teško zaradene! — planuo je Ted.

Snažno je stezao šipke na ćeliji.

Šerifov pomoćnik je odmahnuo rukom.

— Pokušaj sutra da ubediš sud u to. Ako ti oni poveruju, ja neću imati ništa protiv. A šerifu ću preneti tvoj zahtev, ili predlog, kako si već rekao. . . Samo, ne verujem da će šerif to prihvatiti.

— Ti mu samo prenesi — promrmljao je Ted.

Šerifov pomoćnik se polako vratio u kancelariju.

Ted je još nekoliko minuta ostao u istom položaju, a onda je opet seo na ivicu kreveta.

Ćelija je bila mala, tako da nije mogao da šeta po njoj.

U zatvorskom hodniku bila je petrolejska lampa, koja je dosta dobro osvetljavala i njegovu ćeliju.

— A kad će se vratiti šerif? — glasno je upitao, u pravcu šerifove kancelarije.

— Oko devet će biti ovde — odvratio mu je šerifov pomoćnik.

— A koliko je sad?

— Osam i dvadeset — odgovorio je opet pomoćnik, i dodao: — A sad prestani da me zivkaš!

Ted se opružio po krevetu. Stavio je desnu ruku pod glavu, da ne bi licem dodirivao prljavi jastuk.

Šerif se pojavio pre nego što je njegov pomoćnik očekivao da će on doći.

— Čuo sam šta tražiš — rekao je, prišavši ćeliji u kojoj je bio Ted. — Mogu ti reći da sam ja već poslao

po doktora Krausa, ne čekajući tvoj predlog. Nemoj misliti da meni nije stalo da proverim što se može. Ja samo ne mogu tražiti one koje bi ti hteo da dovedeš da svedoče u tvoju korist. Trebalo bi da obidem čitav Zapad da ih nađem. Tebe je bilo svukud, ako je verovati tvojoj priči.

Ted ga je gledao iz ležećeg položaja.

Šerif se osmehnuo, pa dodao:

— Ili ti, možda, misliš da bi trebalo da pustim tebe da ih potražiš.

— Bilo bi dovoljno da pozoveš poslednju dvojicu koju sam ti spomenuo, šerife. Kad bi video i čuo te ljude, sigurno bi pozeleo da čuješ još neke. Pod uslovom da ti je stalo do pravde, naravno — odgovorio je Ted i ustao s kreveta.

Zavukao je palčeve za kaiš i gledao je šerifa u oči.

— Možda ću razmisliti još o tome ako se utvrdi da meci kojima je ubijen onaj čovek nisu mogli biti ispaljeni iz tvoje puške. Mada. . .

Šerif nije završio rečenicu.

— Šta mada? — upitao je Ted.

— Pa, mogao si ti pucati i iz druge puške, koju si posle negde bacio. Možda si ovu pušku koju smo našli u futroli na tvom sedlu uzeo od čoveka kojeg si ubio, a svoju bacio — objasnio je šerif svoju rezervu.

Ted je stiskao zube, da ne plane.

— Da li svi šerifi razmišljaju samo o tome kako da nekome napakuju nešto, ili ponekad posumnjaju u optužbe koje im pojedinci iznesu protiv drugih ljudi? Pokušavate li vi ikada da pomognete osumnjičenom da dokaže da je prav, ili vas zanima samo ono što njega tereti? — procedio je kroz zube.

Šerif je širom otvorio oči. Zamislio se, a onda je rekao, mirnim glasom:

— Smiri se, mladiću. Presuda još nije pala.

Krenuo je zatim u svoju kancelariju.

Preko ramena je dobacio:

— Sad će ti doneti večeru.

— Nisam gladan! — odvratio mu je Ted.

— Večera će ti biti doneta, a ti je ne moraš pojesti ako nećeš — rekao je šerif, zastavši pred vratima koja su delila zatvor od njegove kancelarije. — Neću da mi sutra neko prebaci da izgladnjujem zatvorenika i da pare koje imam za tu svrhu trpam sebi u džep. Dobićeš večeru iz saluna »Jelou Bafalo«. Svima koji se nađu ovde donosi se hrana iz tog saluna.

Ted nije rekao ništa na to.

Seo je ponovo na krevet.

Dvadesetak minuta kasnije začuo je korake.

Pred ćelijom se pojavio podebeo momak, melez. Imao je na sebi belu bluzu.

U jednoj ruci držao je metalnu činiju s jelom i kašikom, a u drugoj poveći komad hleba.

Ted ga je samo letimično pogledao.

— Vрати to. Neću da jedam — rekao je nervozno, i podbočio bradu rukama.

Držeći jelo u rukama, momak ga je ispitivački posmatrao, a onda ga je tiho pozvao:

— Tede.

Ted se trgao.

Pošto je momku svetlo padalo na leđa, lice mu se nije baš jasno videlo.

Svetlo iz lampe je, međutim, dobro obasjavalo Teda, pogotovo kad se približio rešetkama.

A onda je momak gotovo uzviknuo:

— Hajde, uzmi što ti dajem! Ja žurim!

Prineo je činiju s jelom rešetci, i najednom ju je ispustio.

Posuda je zveknula o pod.

Jelo se rasulo po zatvorskom podu.

— Budalo, što ne paziš! — viknuo je momak u beloj bluzi.

Ted se zbunio.

Bilo je očigledno da je mladić namerno ispustio činiju, i da larma s nekim predumišljajem.

Dotrčao je šerifov pomoćnik.

— Šta se desilo? — upitao je, držeći ruku na dršci kolta.

— Nije pazio kako uzima činiju, i evo šta se dogodilo — objasnio je momak iz saluna i pokazao rukom na prosuto jelo. — Sad moram doneti drugu porciju — dodao je.

Sagnuo se i uzeo činiju.

Bacio je hleb, kroz rešetke, na krevet.

— Pojedi to dok se ja ne vratim. Doneću ti i novo parče hleba. Ovo ti je, sigurno, poslednja večera u životu, pa se najedi — dobacio je Tedu, odlazeći hodnikom.

Ted je već bio otvorio usta, da ga opsuje, i da mu kaže da mu više ništa ne donosi, ali se u poslednjem momentu uzdržao.

Najednom mu se učinilo, dok je momak prolazio pored lampe, da odnekud zna to lice.

Šerifov pomoćnik je uzeo iz ugla metlu i gurnuo je jelo koje se razlilo po podu u ugao.

Gundao je pri tom.

A onda se i on povukao, u kancelariju.

Ted je uporno prebirao po sećanju, ne bi li se setio otkud mu je poznat taj melez koji mu je doneo hranu.

Nije ni čudo što nije mogao da se seti. Lutajući godinama po Zapadu,

on je sreo mnogo ljudi. I belaca, i crnaca, i Indijanaca, i meleza, ljudi svakojakih nacionalnosti, došljaka iz raznih delova sveta. S mnogima se upoznao i kao vojnik, tokom rata.

Prošlo je skoro pola sata dok se konobar iz saluna nije ponovo pojavio.

Sad je na tacni nosio izduženu činiju, u kojoj je bilo kuvano varivo, s mesom. Pored činije bio je komad hleba.

Sa mladićem je ušao i pomoćnik šerifa.

— Pazi sad kako uzimaš činiju! — upozorio je Teda. — Ako ponovo prospeš po podu, nateraću te da sve polizeš! Neću ja više čistiti što ti prospeš! Jesi li čuo?

Ted ga je samo pogledao ispod oka.

Konobar mu je pružio najpre hleb, a zatim činiju s jelom, između dve šipke.

Prihvatajući hleb i činiju, Ted je uporno posmatrao lice mladog meleza.

Procenio je da on može imati oko dvadeset godina, najviše dvadeset pet.

Okruglo, tamnoputo mladićevo lice za trenutak se razvuklo u osmeh.

Ted je sad bio siguran da je već gledao to lice, ali nije mogao da se seti gde.

Premišljao se da li da upita mladića odakle je, ali je baš u tom trenutku primetio kako mu mladić značajno namiguje.

Shvatio je to kao upozorenje, mada nije znao kakvo.

Oćutao je.

Mladić se okrenuo prema šerifovom pomoćniku i upitao ga:

— Šta misliš, Pole, hoće li ovaj sutra sasvim izgubiti apetit?

Šerifov pomoćnik se nacerio.

— Pa, verujem da mu pred suđenje neće biti do jela. A posle suđenja, kad čuje presudu, još manje.

— Znači, omastiće konopac — prokomentarisao je mladić, izlazeći. — Ja ću ujutru doći po činiju.

Kod vrata je stao. Držao je metalnu tacnu u levoj ruci, a prstima desne ruke dobovao je po njoj.

Pri tom je i ritmično ponavljao: »Pam-pam...«

Kad je šerifov pomoćnik podigao ruku prema njemu, nasmejao se i rekao:

— To je posmrtni marš, Tome. Sigurno taj gospodin-ubica sutra neće imati muziku, da ga prati dok se penje pod vešala.

Izišao je zatim.

Ted Hanel se najednom setio.

Melodija koju je mladi melez zapevao bila je koračnica koju je najčešće pevala njegova četa, za vreme rata.

— To je Mali Džo — sinulo mu je, najzad. — Ali, kad se tako raskrupnjao, ugojio?!

Džo je, kao petnaestogodišnji dečak, bio bubnjar u četi u kojoj je Ted služio. Pokupili su ga na jednoj farmi u Misuriju, gde je služio. Samo, tad je Džo bio mršav, piskavog glasa i dosta niži.

— Otkud on ovde? I kako se desilo da baš njega odrede da mi donese hranu? — pitao se Ted.

Najednom se oraspoločio. Imao je nekog poznatog u blizini, mada nije bilo mnogo nade da bi mu on mogao pomoći.

S promenjenim raspoloženjem, počeo je da jede.

Zahvatio je kašikom iz činije nekoliko puta, dok nije osetio metalni predmet na dnu.

Zamočio je prste u činiju. Napipao je izdužen metal.

Izvukao ga je.

Bila je to turpija.

Ted ju je brzo oblizao i strpao je u čizmu.

Uzeo je još jednu kašiku variva, i ponovo zagrizao hleb.

Osetio je da i u hlebu ima nešto, pa ga je pažljivo izlomio. Pogledao je, pri tom, prema vretima, da ga šerifov pomoćnik ne bi iznenadio.

U hlebu je bila ceduljica s porukom: »Kod crkve na groblju«.

Ted se osmehnuo. Setio se kako je učitelj Norman, desetar u njihovoj četi, učio Džoa da piše. Dečak se opirao, nije hteo na to da troši slobodno vreme, ali je Norman bio uporan. »Mi smo te uzalud oslobodili — govorio je dečaku — ako ti duh ostane zarobljen. A duh ti ne može biti slobodan ako nisi pismen.«

Džo mu je, dakle, poručio da dođe kod kapele na gradskom groblju, kad se izvuče iz zatvora.

Ted se prisetio da je video gradsko groblje dok su ga sprovodili u Big Loks.

Nije bilo veliko; a od krajnjih kuća bilo je udaljeno stotinak metara.

On verovatno ne bi obratio pažnju na groblje i kapelu, koja se, okrećena belo i sa krovom od crvene opeke, uzdizala sred groblja, da mu Red Hals nije pakosno dobacio:

— Hej, ubice, pogledaj desno! Tu ćeš se sutra zauvek nastaniti!

Ali stići sad živ do tog groblja nije bilo nimalo lako.

VI

U salunu »Jelou Bafalo« bila je nesmanjena gužva od onog časa kad je potera, sa šerifom Flečerom na čelu, krenula na visoravan.

Ljudi su nestrpljivo čekali da se potera vrati. Onda su znatiželjno posmatrali uhvaćenoga.

Sad su raspredali o onome što su čuli da se zbilo kod izvora, nagađali su ko bi mogao biti ubijen, psovali ubicu.

Kovač Pit Kalagan pričao je, već ko zna po koji put, svakom novopridošlom, šta je čuo i video dok je pratio šerifa do izvora i nazad.

Svi su bili ubeđeni da će uhvaćeni čovek biti sutra osuđen na vešanje i da će odmah biti obešen.

Postojala su dva svedoka, a kod osumnjičenog su nađene i pare.

Svi su bili impresionirani svotom koja je nađena kod Teda Hanela.

— Ja sve mislim da ni taj što je ubijen nije baš bio čist — rekao je jednog momenta pripiti školski poslužitelj Mikivers. — Gde se tolike pare mogu zaraditi pošteno? Hajde, recite mi, ako znate!

— U rudniku zlata — odgovorio mu je neko, od šanka.

Zaorio se smeh.

— Pa, možda je baš imao sreće da negde nađe zlatnu žilu — promrmljao je barmen. — Ja sam, dok sam radio u Kolorado Springsu, imao prilike da upoznam nekoliko srećnika koji su za samo nekoliko dana nakupili zlata u vrednosti od više hiljada dolara.

— Takvu sreću ima, možda, jedan od hiljade kopača — ubacio je neko.

Suvonjavi starac koji je pijuckao viski na kraju šanka šmrknuo je, pa rekao:

— Meni taj što ga je šerif strpao u zatvor ne liči na kopača zlata. Ali, pravo da kažem, ne liči mi ni na skitnicu i ubicu.

— Zar ubice imaju poseban izgled? — upitao je kovač, ljuljajući se.

Praveći se važan što je učestvovao u poteri, mada se, kao ni ostali, nije izložio nikakvoj opasnosti pri tom, on je već ispio šest čaša viskija.

Dve je platio sam, a četiri su mu platili drugi. Častili su ga što se prvi ponudio da pomogne šerifu Flečer-u.

Suvonjavai starac je ponovo šmrknuo. A onda je odgovorio kovaču:

— Ja prepoznajem ubicu, profesionalnog revolveraša i razbojnika, po pogledu i držanju ruku. Taj što ste ga vi uhvatili meni deluje kao čovek staložen i radan. Ali možda moj utisak nije tačan. Videćemo hoće li sudija poverovati u to što si rekao da je on izneo u svoju odbranu.

— Svaki ubica izmisli priču u svoju korist. Ako ni zbog čega drugog, ono da otegne istragu. Tako mu se može pružiti prilika da kidne iz zatvora, a i sudija Edvards ne voli da razvlači proces, pogotovo kad je u pitanju ubistvo — umešao se u razgovor vlasnik saluna Bil Dickinson.

— Šerifu Flečer-u dosad niko nije uspeo da umakne iz zatvora — zabrundao je jedan kauboj, prilazeći šanku. — On i njegov pomoćnik znaju svoj posao. A sudija u ovom slučaju i neće imati težak posao. Kako sam ja maločas čuo, ta dva čoveka što su došli ovamo, da obaveste šerifa o ubistvu, sve su jasno videli. Kad još doktor izvadi kuršume iz tela ubijenog čoveka, i kad se utvrdi da su oni ispaljeni iz puške toga što je uhvaćen, suđenje će biti samo formalnost.

— Zašto seckaju tog nesrećnika, kad je ionako sve jasno — dobacio je neko iza stola u uglu.

— Ne brini, neće on osetiti da ga doktor secka — reagovao je na to kovač i nacerio se.

— Dobro je da se proveri sve što se može proveriti — mirno je primetio suvonjavi starac, i iskapio je svoju čašu, pa ju je stavio na šank.

Okrenuo se zatim prema vlasniku saluna i upitao ga:

— A zna li se ko su ta dvojica što su videli šta se dogodilo kod izvora, i posle identifikovali toga... Kako ono reče Kalagan da se zove taj momak što je osumnjičen za ubistvo?

Kovač Kalagan se javio:

— Nije on samo osumnjičen za ubistvo, nego je on stvarno ubio! A zove se Ted Hanel... Tako je bar rekao da se zove. Ja mu ni to ne verujem. Ali, to više i nije važno... Bilo bi važno da ga nismo uhvatili, pa da smo morali izdavati poternicu za njim.

— Tako je, Pite, junačino! — dobacio je neko iz grupe ljudi koji su, s čašama u rukama stajali nasred sale.

Pit se isprsisio, i ispio piće.

Bilo je očigledno da mu prija laskanje.

Vlasnik saluna je mirno odgovorio starcu:

— Ja ne poznajem tu dvojicu što su došli da obaveste šerifa o ubistvu. Nisam ih ranije viđao, mada moj konobar Džo kaže da su oni jednom svraćali ovde, u moj salun. Bilo je to proletos. Džo ih je zapamtio, kaže po kontrastu koji postoji među njima: jedan je zdepast, debeo, a drugi suvonjav, dugajlija.

— A kako to da oni nisu odseli kod tebe, Roni? — upitao je grobar Gari Kočel, koji je sedeo u uglu levo od šanka, čekajući da mu neko plati piće. — Sigurno će noćiti u gradu ako je sutra suđenje.

Ronald Dickinson, vlasnik saluna »Jelou Bafalo« ošinuo ga je pogledom.

— Bolje bi bilo da i ti nisi zaseo tu. Samo mi zauzimaš mesto!

Bilo je očigledno da bi Dickinson voleo da su ta dva čoveka, koji su

sad bili veoma značajni, odseli kod njega.

— Oni su kod Skota, u »Srebrnom dolaru« — rekao je jedan kauboj, iz grupe koja je stojala nasred sale. — Ja sam ih video tamo pre nepun sat. Baš su večerali. Jedu kao da tri dana nisu ništa jeli. Naročito onaj debeli. Dobro i piju.

— Lako je njima. Oni će dobiti možda i hiljadu dolara nagrade. A ja mogu biti srećan ako dobijem desetak dolara što ću zakopati ubicu, posle vešanja — progundao je grobar.

— Popij čašu viskija na moj račun, Gari — dobacio mu je kauboj.

Grobar je veselo skočio sa stolice i odmah se uputio ka šanku.

Barmen nije pred njega stavio bocu, da sam sebi sipa, nego mu je on nasuo piće u čašu.

Videlo se po njegovom izrazu lica da ne voli što je grobar prišao šanku.

Vlasnik saluna se tad obratio barmenu:

— A gde je Džo?

Barmen je slegnuo ramenima. Onda je provirio kroz vrata koja su vodila u kuhinju. Nije video Džoa tu.

— Izgleda da je nekud izišao. Možda po činiju u kojoj je odneo večeru u zatvor. Možda se zapričao sa šerifom, ili njegovim pomoćnikom.

— Ili se sažalio na ubicu, pa mu pravi društvo — dobacio je pijani kovač, grohotom se nasmejao.

Još se nekoliko ljudi kraj šanka nasmejalo.

Vlasnik saluna je zaobišao šank i otišao u kuhinju, odakle je dopirao miris pečenog mesa.

— A gde su devojke večeras? — prodrao se pijani kovač.

Rukom se bio uhvatio za šank, i primetno se ljuljao.

— Doći će kasnije — odgovorio mu je barmen, odmerivši ga mrgodno. A onda je dodao: — Ali, moglo bi se desiti da pobegnem ako ti počneš da im se udvaraš.

Kauboj koji je stojao ispred šanka i pio pivo glasno se nasmejao.

Nasmejalo se još nekoliko ljudi koji su čuli šta je barmen rekao, ali kovač Kalagan to nije primetio.

On se ustremio na mladog kauboj, koji je na sebi imao već prilično iznošeno odelo, ali mu je šešir, crni stetson, bio skoro nov.

— Šta se ti mešaš, kopile! — zurlao je pijani kovač.

Mladi kauboj se trgao, i koraknuo korak nazad.

Bilo je vidljivo da nije želeo gužvu.

Ali, Kalagan je krenuo prema njemu, zamućenih očiju i klateći se.

— Ti da se meni rugaš, žutokljunče! — urlao je, i zamlataro je desnom rukom.

Zakačio je jednog drugog gosta ramenom, i taj ga je odgurnuo, opsovavši.

Kalagan je udario u ivicu šanka. A onda je sa šanka dograbio bocu, do pola punu viskija, i zamahnuo njome na mladog kauboja.

Mladić je podigao ruku, da se zaštiti.

Kalagan ga je udario bocom po podlaktici.

Mladić je jauknuo, pošto mu je odmah pukla kost ruke. Odskočio je unazad, ali nije mogao da dovoljno uzmakne, jer je udario leđima u drugog gosta.

Dok je on nastojao da stabilno stane na noge, Kalagan mu je prišao i udario ga je pesnicom u lice. Odmah je ščepao drugu bocu sa šanka. Mladić se zaneo, a onda je, u pognutom stavu, potegao nož iza

pojasa i, uspravljajući se, zabio ga je Kalaganu u stomak.

Kalagan je zakolutao očima, a onda je urliknuo od bola, ispustio bocu koju je bio dograbio; i uhvatio se obema rukama za stomak.

Mladi kauboj držao je u ruci krvavi nož i zurio je u nasrtljivog kovača.

Pogledao je zatim naokolo i promućao:

— Videli ste... da me je udario bo... com... Prebio mi je ruku... Ja sam... morao sam da se branim, zar ne, ljudi?

— Tako je, mladiću. Samo, bolje bi bilo da se nisi branio nožem — prokomentarisao je suvonjavi starac.

Kalagan se prevalio preko šanka.

— Brzo po doktora! — viknuo je neko.

Dvojica mladih gostiju, što su stajali kraj ulaznih vrata, istrčase na polje.

— Treba zvati i šerifa! — reče barmen. — Neka neko odmah ode po njega!

— Ali, ljudi, ja se nisam mogao braniti šakama kad mi je on slomio ruku bocom — pravdao se mladi kauboj i pokazivao na omlitavelu levicu. — Morao sam upotrebiti ili kolt ili nož. Hoćete li mi biti svedoci. Nisam se samo ja smejaio na barmenovu šalu u vezi s devojkama, zar ne?

Zakružio je pogledom naokolo.

Sad je oko njega bilo dosta slobodnog prostora.

Neko prinese stolicu, i dvojica od onih što su bili kraj šanka postaviše kovača Kalagana na nju.

Kalagan je stenjao i prevrtao je očima.

Između prstiju ruku kapala mu je krv, iz rane na stomaku.

Uto su se vratila ona dvojica što su išli po doktora.

— Treba da ga odnesemo, u ćebe-tu, ako nema nosila, u doktorovu ordinaciju — reče jedan od njih.

Iz kuhinje, iza šanka, pojavio se vlasnik saluna.

— Nemam nosila, ali ću vam dati ćebe — rekao je, i izašao je, kroz bočna vrata, u dvorište.

Vratio se s vojničkim ćebetom u rukama.

Dok su četvorica iznosili Kalagana, u salun je upao šerif Flečer.

Prisutni mu odmah napraviše prolaz do mladog kauboja, koji je desnom rukom pridržavao levu.

— Šta se desilo? — upitao je šerif, pogledavši najpre mladog kauboja, a zatim ljude što su stajali oko njega.

Najpre mu je mladi kauboj ispričao šta se desilo, a onda su barmen i suvonjavi starac to potvrdili.

Barmen je u međuvremenu uzeo da briše Kalaganovu krv sa šanka, poda i stolice.

Šerif je, namršten, pogledao mladog kauboja, koji se predstavio kao Ben Sliper.

— Moraću, ipak, da te zatvorim, mladiću. Ako Kalagan preživi, neće biti mnogo problema. Jedino ću ti savetovati da, u tom slučaju, nestaneš iz Big Loksa, i iz ovog kraja. Jer, Kalagan ti neće ostati dužan.

— Pa, on je mene napao prvi, šerife. Zar niste čuli?! — reagovao je mladi kauboj. — Slomio mi je ruku. Evo, pogledajte!

— Ruku će ti pogledati i previti doktor Kraus. Samo, prvo mora pokušati da spase Kalagana — odgovorio je šerif.

— Sreća što je doktor tu — dobacio je neko.

Šerif je klimnuo glavom.

— Da. Upravo je završio obdukciju leša onog čoveka što je ubijen kod izvora na visoravni.

— Kakav je nalaz, šerife? — upitao je suvonjav starac.

Šerif je mirno odgovorio:

— Pa, meni se čini, onako odoka, da su kuršumi ispaljeni iz vinčesterke. Ali, još ih nisam sravnio sa mecima iz vinčesterke onog što je u zatvoru. Upravo sam hteo to da učinim kad me pozvaše ovamo.

U sali nastala žagor.

Šerif se obratio mladom kauboju, koji je potišteno stojao nasred sale, držeći i dalje okrvavljeni nož u ruci:

— Daj mi taj nož pa podi sa mnom.

— U zatvor?! — trže se mladić.

Šerif samo klimnu glavom.

— Moli boga, Bene, da Kalagan preživi, inače ćeš mu, možda, praviti društvo na onom svetu — dobacio je neko od vrata.

Mladi kauboj je pogledao smrknuto na tu stranu, a onda se obratio vlasniku saluna:

— Molim vas da pošaljete nekog da obavesti moga gazdu, gospodina Bada Mjureja, na ranču »Hrast«. Neka dođe neko da odvede moga konja. Vezan je ispred vašeg saluna, za gredu.

— Poslaću ja dečka na ranč. Ne brini — odgovorio je vlasnik saluna.

— Bad je moj dobar poznanik. Nisam znao da ti radiš kod njega.

— Od prošle nedelje — odvratio je kauboj, i krenuo prema izlazu.

Šerif je pošao za njim.

U sali ostade tajac. Ali, samo nekoliko trenutaka kasnije pojaviše se tri devojke, zabavljačice, i gosti odmah živnuše.

VII

Mladi Džo Balord potekao je od belog trapera Stiva Balorda i mlade

Indijanke iz plemena Sijuksa, koja se zvala Crna Golubica, ali ju je Stiv zvao Garava. Zato što je imala izrazito crne i krupne oči, i isto tako crnu, dugu kosu.

Mlada Indijanka umrla je treće godine nakon što je rodila Džoa, meleza. Bila je opet u drugom stanju, već u četvrtom mesecu, a umrla je od ujeda zmiје otrovnice.

Kao traper, Stiv Balord nije mogao da se stara o malom dečaku, pa ga je dao na čuvanje svojoj sestri Džoani, staroj devojci, koja je živela u Salini, u maloj roditeljskoj kući.

Stiv je sestri redovno slao para, za izdržavanje malog Džoa, i pri tom uopšte nije škrtario. I sestra je mogla da živi, skromno, od tih para, uz dečaka.

Sve je išlo manje-više dobro dok se jednog dana nije, najzad, pojavio kod Džoane prosac. Bio je to četrdesetogodišnji udovac, bez dece, iz Misurija.

Džoana je pristala da se uda, mada čoveka nije dobro ni upoznala.

Čovek je, doduše, bio prilično dobrog izgleda, i još u punoj snazi, a o njemu je dobro govorio trgovac Kinsli, kod kojeg je Džoana uvek pazarila kućne potrepštine.

Tako se i mali Džo našao u Misuriju, na farmi blizu Klintona.

No, tu su uskoro za njega nastali teški dani.

Kad su Džoana i Bob Rover, farmer za kojeg se udala, dobili svoje dete, i to sina, što im je oboma donelo veliku radost, za Džoa je u kući bilo sve manje ljubavi i pažnje.

Mada je bio još nejak, Rover ga je vodio sa sobom na najteže poslove.

Sve češće ga je gledao popreko, a onda je počeo i gadno da ga psuje kad nešto što mu je on naredio da uradi ne bi uradio na vreme ili kako valja.

Jednom prilikom Džo je ispustio, u podrumu, petrolejsku lampu, u trenutku kad se bio propeo na prste da bi je okačio o ekser na zidu, i lampa se razbila. Petrolej se prosuo po tlu, i ceo podrum je zasmrdeo.

Rover je pred podrumskim vratima popravljao kajase svojih konja. Osetio je miris petroleja, i ujurio je u podrum, s kajasima u rukama.

— Šta si uradio?! — proderao se.

Dečak je uplašeno stajao. Pokazao je rukom na slomljenu lampu.

— Ispala... mi... je — rekao je drhtavim glasom. — Nisam... hteo, čika-Bobe...

— Šta nisi hteo?! — proderao se Bob, i zamahnuo kajasima.

Kajasi udariše po dečaku i obmotашe se oko njega.

Ljut, Bob je trgnuo kajase, svom snagom.

Dečak je pao na tlo podruma.

Bob ga je udario još dva puta, iz punog zamaha.

Dečak je bolno vrisnuo od svakog udarca, i ostao je da leži na zemlji, zgrčen.

Bob mu je, u besu, nogom pritisnuo glavu u raskaljano tlo, gde se rasuo petrolej.

— Pašče indijansko! — rekao je pri tom.

A onda je izašao. Bacio je kajase pored podrumskih vrata i otišao u kuću.

Džoana i mali Džek nisu bili u kući, nego u poseti na susednoj farmi.

Džo se polako podigao. Nadlaničom je obrisao smrdljivo blato sa nosa i brade, i polako izašao na dvorište.

Bilo je kasno popodne.

Osetio je da su mu po telu iskočile masnice, od kajasa. Jedva se kretao.

Prišao je valovu, na kome su pojili stoku, i polako se umio. Seo je zatim

na ivicu valova i zagledao se u kuću.

Uto mu je prišao pas i počeo da ga liže po ruci.

Džo je pomilovao psa, svog ljubimca.

— U ovoj kući mene niko ne voli, osim tebe, Žučo — prošaptao je, pun tuge i bola.

Nakon nekoliko minuta Bob Rover je izašao iz kuće, i uputio se, pešice, prema susednoj farmi.

Nije ni pogledao prema podrumu, gde je ostavio dečaka, premlaćenog, na podu.

Kad je Rover nestao u daljini, Džo je ušao u kuću. Uzeo je svoju platnu torbu i stavio u nju džemper i jednu košulju. Pomislio je da iz kuhinje uzme komad hleba, ali je odustao od toga.

Ponos se usprotivio u njemu.

Napustio je dom Roverovih u predvečerje, i uputio se, preko velike livade, na severoistok, prema Klintonu.

Stigao je u grad kad se već bilo smrklo.

Na ulici su gorele lampe.

Džo se dobro orijentisao u gradu. Bio je već nekoliko puta tu, sa Bobom Roverom i tetkom Džoanom.

Setio se kako mu je poslednji put kad su bili tu tetka kupila džemper koji je sad nosio u torbi.

Uputio se u gradsku štalu.

Znao je da tamo radi, kao štalar, jedan postariji Indijanac. U šali, a neki i posredno, zvali su ga »poglavica Slomljeni Nos«, pošto je imao dug, kukast nos.

Jednom prilikom Džo je sa Roverom bio u gradskoj štali, i tad je upoznao starog Indijanca.

Sećao se i sad kako mu se Indijanac nasmešio jednog trenutka, kad se Rover bio malo udaljio, i rekao mu:

— Ti si pola od moje sorte. Lep si, ali neće ti biti lako u životu. Nijedna te strana neće smatrati svojim. Ne-ka te čuva Manitu.

Stari Indijanac se začudio kad ga je ugledao.

Pojio je u tom trenutku jednog konja, u štali.

— Ja vas molim da mi dozvolite da noćas spavam ovde, čika... — obratio mu se Džo.

— Zovi me čika-Tom — odgovorio mu je Indijanac. Setno je pogledao kroz otvorena štalska vrata, u mrak, i dodao: — Nekada, dok sam živeo u mom plemenu, zvali su me Žuti Vuk.

— Čika-Tome, mogu li noćas spavati ovde, u štali? — ponovio je Džo pitanje.

— Možeš, ako nisi uradio nešto nevaljalo — odgovorio mu je Indijanac. — Znaš, ne bih voleo da se javi tvoj gazda i da ispostavi da si nešto ukrao ili...

— Ništa nisam ukrao, kunem se! — brzo je rekao Džo. — Nisam mogao da podnesem više da me ponižavaju.

Stari Indijanac je ostavio vedro u stranu i zagledao se u dečakovo lice.

Video je, pri svetlu štalske lampe, da ima na čelu oteklinu.

— A s kim si se tukao? — upitao je.

— Istukao me je tetkin muž — odgovorio je Džo, i ispričao šta se, zapravo, dogodilo.

Stari Indijanac ga je sažaljivo gledao. A onda je rekao:

— Možda je trebalo da otrpiš to, Džo. Tebi nigde neće biti lako. Beli ljudi ne vole nas, čak ni one za čije su rođenje i oni zaslužni. Ipak, bolje živimo od crnih robova koje dovode ovamo velikim brodovima. Prošle nedelje je ovamo stigao jedan mladi

crnac, koji je pobjegao iz Arkanzasa, sa jedne farme, gde je radio kao rob. Bolje da ne vidiš tragove biča i okova na njemu! — Uzdahnuo je duboko. — Ali, neću da te plašim. Biće kako mora biti. Možeš noćiti ovde. Ja bih te mogao možda i nekoliko dana hraniti ovde, ali šta ako te tvoj tetak potraži ovde? Obojica bismo nastradali. Ja bih odmah izgubio ovaj posao.

Džo je klimnuo glavom.

— Samo da noćas prenoćim — promrmlijao je.

Stari Indijanac je podelio svoju večeru s njim, i pustio ga je da spava u seniku.

Sutradan ujutru stari je Indijanac zaustavio, ispred štale, poštansku kočiju koja je vozila na jug, prema Springfieldu, i zamolio je vozača Roja Meksona da poveze dečaka do »Bafalo ranča«.

Roj je pristao, jer je bio dobar prijatelj sa Indijancem. Uzeo je Džoa na sedište kraj sebe.

Oko podne Džo se našao na velikom »Bafalo ranču«, i prijavio se predradniku Vilsonu.

Vilson je takođe bio mešanac. Majka mu je bila Meksikanka. On i Indijanac Tom jahali su nekoliko godina zajedno, kao goniči stoke, i ostali su dobri prijatelji.

Zato je Tom poslao Džoa na »Bafalo ranč«.

— U redu je. Ubediću gazdu da te uzme. Radićeš sa mnom i sa kaubojima. Bićeš pomoćnik kuvara za prvo vreme. Znaš li da jašeš? — upitao je Vilson, kad je saslušao Džovu priču.

Džo je klimnuo glavom.

Vilson je bio visok i snažan čovek, brkajlija.

— Ako budeš vredan, neće biti problema. Meni se obraćaj za sve što ti treba. Nemoj reagovati na sva-

ko peckanje od strane momaka koji ovde rade. Oni su grubi, znaju nekad neukusno da se šale, ali nisu pokvareni u duši. Ja pokvarenjake ne trpim oko sebe — rekao je, i potapšao Džoa po ramenu, kao odraslog momka.

Kuvar za posluhu na ranču bio je postariji čovek, poreklom iz Škotske.

Osim što je dobro kuvao, znao je i da svira u gajde, i često je, uveče, pored kola, svirao kaubojima.

Džo je naučio od njega i da kuva i da svira u gajde.

Zato mu posle nije bilo teško da nauči da bubnja, u vojsci. A prišao je vojsci Unije krajem 1863. godine, kad je četa kapetana Tringa, marširajući na jugoistok, zanoćila na velikoj livadi »Bafalo ranča«.

Vojsci su se pridružili skoro svi mlađi kauboji, pa ni Džo nije hteo da izostane.

Kapetan Tring isprva nije hteo da ga primi u svoju jedinicu.

— Još si mlad — reko mu je. — Još i ne zna šta je život, a tamo gde mi idemo gine se, momčiću! Mi najčešće slušamo muziku doboša, znake uzbune i ritam juriša. Za gajde i pesmu imamo još samo malo vremena, dok ne stignemo u zonu okršaja.

— Ja ću naučiti i da bubnjam, gospodine kapetane — nije se dao Džo. — A u međuvremenu mogu pomagati vašim kuvarima.

— Ja prihvatom da ga naučim da bubnja, gospodine kapetane — javio se dežmekasti vojni dobošar.

I on je bio mešanac, od oca belca i majke crnkinje.

Kapetan je dopustio:

— U redu. Samo, javi se prvo kuvaru Hokinsu. Treba nešto i da radiš dok učiš da udaraš u doboš.

Džo je podskočio od sreće, i odmah se uputio prema kolima sa kazanom.

Mesec dana kasnije postao je dobošar, u četi u kojoj je bio Ted Hanel.

Kad su ušli u zonu ratnih okršaja, dobošari su imali sve više posla.

Svi u četi su ga zavoleli, i čuvali su ga od opasnosti. Zahvaljujući tome, preživeo je rat. Jer, dobošara je uvek lako otkriti, i s neprijateljske strane svi najpre poželeva njega da učutkaju. Isto kao što žele da zarobe zastavnika.

U borbama kod Frenklina, prilikom jednog povlačenja Džo je ugaunuo gležanj.

Jedan konjanik armije Konfederacije bio se ustremio na njega, sa isukanom sabljom.

Džo je, u panici, bacio palicu prema njemu, želeći da ga pogodi u glavu, ali ga je promašio.

Srećom, Ted Hanel je bio dvadesetak metara od dečaka. Nije imao kad da prinese pušku ramenu. Opačio je s kuka.

Neprijateljski vojnik je kriknuo, ispustio je sablju i pao po vratu svoga konja.

Ted je uzeo Džoa na svog konja, i spasao ga.

Dečak je to, naravno, dobro upamtio. I ostao je zauvek zahvalan Tedu, mada su se uskoro rastali, i nikad se više nisu sreli, do časa kad je on ušao u zatvor, noseći porciju jele za zatvorenika koji je bio osumnjičen za ubistvo i pljačku nepoznatog čoveka.

Po završetku rata Džo se uputio, kao i mnogi ratni veterani, na Zapad, preko Misurija, u krajeve koji su bili širom otvoreni za koloniste.

Sa dvojicom starijih momaka bio je stigao čak u Montanu, ali se ubrzo spustio južnije, u Nebrasku.

Učinio je to kad je od jednog putujućeg trgovca čuo za svoga oca.

Trgovac mu je rekao da je njegovog oca sreo prošle godine dva puta, jednom u Hot Springsu, u Dakoti, a drugi put u Bridžportu, u zapadnoj Nebraski.

Po trgovčevoj priči, Džooov otac, Stiv Balard, i dalje je lovio divljač s plemenitim krznom.

Pošto je Big Loks na putu koji vodi juga, čak iz Kanzasa, na sever, u Dakotu, Džo je tu potražio posao, kao kuvar.

Nadao se da će njegov otac naići tu, pre ili kasnije.

Još nije sreo svog oca, ali se, pod sasvim neočekivanim okolnostima, susreo sa Tedom Hanelom.

Džo nije bio u salunu kad se poterala vratila sa visoravni, pa nije ni video čoveka kojeg su zarobili. Ali, nešto kasnije, od ljudi koji su, u salunu, sa uzbuđenjem pričali o događaju, čuo je da je zarobljenik izjavio da se zove Ted Hanel.

Naravno da se odmah setio svog dobročinitelja.

Ali, njega nikako nije mogao da dovede u vezu sa pljačkom i ubistvom.

— Uostalom, koliko ima ljudi s istim imenom — tešio se. — A možda se taj razbojnik i ne zove tako, nego je to ime izmislio...

Nestrpljivo je čekao da šerif traži večeru za zatvorenika, i odmah se ponudio da mu je on odnese.

Prepoznao je Teda odmah, iako je on sada bio dosta izmenjen. Lice mu je bilo grublje, ramena malo povijena, pogled oštiji.

Bilo je očigledno da ni on nije živio lagodno nakon rata.

Nije se iznenadio što Ted njega nije prepoznao.

On je u međuvremenu porastao dobrih petnaest santimetara, i nabacio je više od dvadeset kilograma.

Ipak, bio je mešanac, i bio je u četi jedini dečak, pa je mislio da će ga se Ted setiti. A kad je video da Ted nikako ne može da ga se seti, poslužio se trikom, sa metalnim poslužavnikom. Lupkao je takt koračnice koje se Ted morao sećati.

Da bi pomogao svom ratnom drugu i dobrotvoru, inscenirao je prospanje prve porcije hrane. S drugom porcijom doturio mu je turpiju.

Kad se vratio u salun, uzeo je, krišom, iz magacina, bocu viskija i uputio se u gradsku štalu.

Znao je da je štalar Leng pijanica, i da će se, ako mu da bocu, brzo napiti i zaspati. A onda će on izvesti iz štale Tedovog konja, kojeg će mu brbljivi Leng sigurno odmah pokazati, i odvešće ga na groblje, i vezati za jedan od borova što okružuju kapelu.

Što je naumio — to je i uradio.

Zato ga dugo nije bilo u salunu.

Vratio se upravo u času kad je šerif izvodio iz saluna mladog kaubojja koji je nožem ubo kovača Kalagana.

Po tome što je oko šerifovog ureda bilo mirno, i što se šerif lično pojavio u salunu, da uhapsi kaubojja, Džo je znao da se u zatvoru nije desilo još ništa, odnosno da Ted još nije uspeo da se izbavi.

— Sad to neće ni moći, pošto će ovaj kauboj biti u ćeliji spram njegove — sa zebnjom je zaključio Džo. — Neće moći da prepila šipku na ćeliji, a da kauboj to ne vidi. U strahu da bude optužen i za saučesništvo u bekstvu jednog ubice, kauboj će, verovatno, odmah zvati šerifa...

Napregnuto je smišljao šta bi još mogao da preduzme. Bio je uveren da Ted nije ubica i pljačkaš, nego da

se sve zbilo baš ovako kako je on ispričao poteri koja ga je zarobila.

Samo, niti je hteo niti je smeo to da kaže pred ljudima u salunu.

Time bi otkrio da je Tedov poznanik, i verovatno bi i sam postao odmah sumnjiv.

Znao je da mora pre svanuća vratiti Tedovog konja u štalu, ako Ted ne uspe da pobegne.

Ako Ted uspe, uprkos svemu, da stigne do svog konja, na groblju, onda će sve biti drukčije.

Ostavio je na sedlu, u jednoj kopči, smotanu poruku Tedu: »Naći u Lenvil. Jaši zapad.«

Bio je, dakle, rešen i sam da pobegne iz Big Loksa. Pre nego što se utvrdi da je on napio štalara.

VIII

Ted Hanel je taman bio počeo da turpijom preseca šipku na ćeliji, prvu do zida, da bi se zvuk što manje razlegao, kad se začu buka iz šerifove kancelarije.

Shvatio je da su neki ljudi banuli kod šerifa i da ga zovu da odmah pođe.

— U Dickinsonovom salunu — začuo je jednog momenta, i zaključio je da se u tom salunu dešava nešto što zahteva šerifovu intervenciju.

Pola sata kasnije ponovo se začuo žagor u šerifovoj kancelariji, a onda je u zatvorski deo zgrade ušao šerifov pomoćnik, sa svežnjem ključeva u ruci.

— Dobićeš društvo, Hanele! — dobacio je šerifov pomoćnik i prišao je bravi ćelije preko puta Tedove.

Otključao je bravu i nogom gurnuo vrata ćelije.

Zatim se okrenuo prema vratima koja su delila zatvorski deo od kancelarije i viknuo:

— Dòdi ovamo, Bene! Ćelija te čeka, sa mekom posteljom!

Ted se zgrozio nad tim humorom šerifovog pomoćnika. Seo je na ivicu kreveta.

Turpiju je već bio sakrio u rukav, čim je čuo da se otvaraju vrata.

Mladi kauboj je ušao pognute glave.

— Ja mu ništa ne bi uradio da me nije udario bocom po ruci — rekao je kad se našao iza vrata ćelije.

— Ne vredi ti da to pričaš meni — odvratio mu je šerifov pomoćnik, zaključavajući vrata.

Strpao je zatim ključeve u džep na pantalonama i krenuo u kancelariju.

— Hoće li doktor doći ovamo da mi previje ruku? — doviknuo je kauboj za njim.

— Misliš da si toliko važan da ti doktor dođe na noge! — nacerio se pomoćnik šerifa.

Iz kancelarije se pojavio šerif Flečer. Bilo je očigledno da je čuo pitanje, pa je kazao:

— Odvešćemo te u doktorovu ordinaciju čim on završi sa Kalaganom. Strpi se dotle. I moli boga da doktor uspe da zakrpi Kalagana.

Kauboj je pognuo glavu i seo na krevet.

Neprekidno je držao levu ruku desnom.

Ted je razabrao da je mladiću ruka teže povređena, možda slomljena, čim je šerif pristao da ga vodi kod doktora.

Po onome što je šerif kazao moglo se zaključiti i da je mladić, obučen u kaubojsku odeću, sa lepim šeširom na glavi, učinio tome Kalaganu nešto što traži da ga doktor »zakrpi«.

Ali, sad ga to nije naročito interesovalo.

Bio je svestan da su mu šanse da se izvuče iz zatvora sad još manje.

Kako da sad preseče šipku turpijom? To ne može da uradi, a da ga taj mladić ne vidi i ne čuje.

— Hoće li pristati da sarađuje sa mnom? — pitao se, gledajući ispod oka prema kauboju, koji je zurio u svoje čizme. — Možda bi bilo bolje da doktor ne uspe da »zakrpi« tog Kalagana, pa da i on ima razloga da beži... Kad bi se zadržao kod doktora, na previjanju ruke, bar pola sata. Za toliko bih ja, valjda, uspeo da preturpijam šipku... Posle šta bude...

Ustao je s kreveta i prišao rešetki.

Gledao je nekoliko trenutaka ćutke mladog kauboja, koji se u međuvremenu naslonio leđima na zid, a onda je progovorio:

— Jesi li u gadnom sosu, mladiću?

Kauboju ga je mrko pogledao.

Ted mu se prijateljski nasmešio.

— Ako bi ti priča o tome teško pala, nemoj mi reći ništa — kazao mu je potom. — Ćutaćemo obojica, sve dok ne dođu po nas. A po mene će doći već sutra. Od sutra će ova ćelija biti slobodna!

— Čuo sam za šta si osumnjičen — promrmljao je kauboju.

Ted je odmahnuo rukom.

— Ja se već osećam kao osuđen, a ne samo osumnjičen.

— Zašto misliš da ti neće suditi pravedno? — trgao se kauboju. — Ili si stvarno ubio tog čoveka i opljačkao ga, pa i ne možeš da se braniš?

— Nisam nikoga ubio, sem u ratu nekoliko neprijateljskih vojnika, kad se drukčije nije moglo. A opljačkao nisam baš nikoga, ni tokom rata. Ali, ša mogu, sam protiv one dve protuve što tvrde da su me videli kako ubijam i pljačkam? Šerif ne pokazuje želju da potraži ljude koji bi mogli svedočiti da sam ja pošten

čovek, i da sam pošteno zaradio novac koji je kod mene nađen.

— Možda će sudija imati više strpljenja — primetio je mladi kauboju.

Ted je primetio kako on stiska zube, i kako mu se na čelu javljaju bore.

— Boli li te ruka jako? — upitao ga je.

Mladić je klimnuo glavom.

— Slomio mi je podlakticu.

— Taj Kalagan? — upitao je Ted.

— Da. Napio se u salunu. Pravio se važan što je učestvovao u poteri za tobom. Kad je pokazao, tako pijan, interes za devojke, u sali se zaočio smeh. I ja sam se nasmejavao. On je navalio na mene, i udario me je bocom po ruci. Izbegavao sam tuču, jer je on stariji čovek, i bio je pijan, ali nisam imao drugog izlaza nego da se branim. On bi me sigurno udario bocom po glavi, i ubio me, možda, da se nisam poslužio nožem.

— Znači, i on je učestvovao u lovu na mene — prokomentarisao je Ted tiho. — Da to nije jedan rmpalija, sa čekinjastim obrvama?

Kauboju je klimnuo glavom.

— Pa, bogme, s njim i nisi mogao izići nakraj bez kolta ili noža — rekao je Ted.

— Da nije uzeo bocu sa šanka, ja ne bih potegao nož, makar izvukao deblji kraj, veruj mi, stranče — odgovorio je kauboju, iskrenim glasom.

— Nemam razloga da ti ne verujem — kazao je Ted Hanel na to. — Samo, hoće li ti verovati šerif i sudija, i hoće li oni što su videli šta se zbilo svedočiti u tvoju korist?

Kauboju je slegnuo ramenima.

— Ja sam ovde nov... Poznajem tek nekoliko ljudi. Od onih što su bili u salunu mene zna, i to odskora, možda samo jedan, ili dvojica.

Uto se začu kako se otvaraju vrata između zatvora i kancelarije.

Pojavio se šerifov pomoćnik.

— Hajde, kauboju Bene Sliperu! — zapovedio je.

Otključao je vrata ćelije i propustio mladog kauboja da iziđe.

Nije zaključao praznu ćeliju, nego je odmah vratio ključeve u džep.

Izlazeći, dobacio je Tedu:

— Ti ne tuguj, Hanele, što ostaješ sam, Brzo će ti se ovaj drugar vratiti. A i ja ti ostajem u susedstvu.

Ted je shvatio da će šerif otpratiti kauboja do doktora, a da će pomoćnik ostati u kancelariji.

To mu je odgovaralo. Jer, bilo je očigledno da je pomoćnik manje predostrožan od šerifa.

Pre nego što će šerifov pomoćnik zatvoriti vrata za sobom, Ted uzviknu:

— A je li doktor već izvadio kuršume iz tela ubijenog čoveka?

— To će ti reći šerif — odvrati pomoćnik i iskorači u kancelariju.

Pošto vrata ostadoše odškrinuta, Ted se ponadao da će se pojaviti šerif.

Tako je i bilo.

Šerif Flečer je zastao u otvorenim vratima i glasno rekao:

— Hanele, doktor je izvadio kuršume, a ja sam ih uporedio sa mecima iz tvoje puške.

— I? — nestrpljivo je upao Ted.

— I sad postoji dokaz više protiv tebe, Tede Hanele — hladno je odgovorio šerif, i zatvorio vrata.

Ted je rukama stezao šipke na ćeliji.

Sve je bilo protiv njega.

Ali, to je bilo razlog više da pokuša da pobegne. Smrt mu je bila osigurana. Ostalo mu je da pokuša da spase život.

Skinuo je jaknu sa sebe i njome obavio šipku koju je već bio počeo

da preseca. Provukao je turpiju do metala, i dao se na posao. Uskoro je osetio graške znoja na čelu.

Posledica napora i napetosti.

Hoće li uspeti pre nego što šerif vrati kauboja u ćeliju?

Bio je siguran da hoće ako ga šerifov pomoćnik u međuvremenu ne omete.

Šerifov pomoćnik se nije nijednom pojavio, ali Ted, ipak, nije uspeo da preseče šipku pre nego što je šerif vratio kauboja od doktora.

Kad je čuo glasove iz kancelarije, brzo je navukao jaknu na sebe, sakrio turpiju u džep i seo na ivicu kreveta.

Video je da je preturpijao tri četvrtine šipke.

— Možda bi je sad mogao odlomiti — pomislio je, gledajući ispod oka mesto gde je turpijao.

Mladi kauboj, koga je u zatvorski hodnik uveo šerifov pomoćnik, bio je vidno utučen.

Šešir mu je bio pao na pola čela, ali njemu to nije smetalo.

Imao je većih briga.

Kad su ostali sami, Ted ga je upitao:

— Boli li te ruka?

Mladić je duboko uzdahnuo.

Kad je pogledao prema Tedu, ovaj je zapazio suze u njegovim očima.

Nije hteo više ništa da ga pita. Čekao je da mladić sam kaže šta ga toliko boli.

Mladić je držao levu ruku u povesci. Naslonio se čelom na zid ćelije, i ponovo duboko uzdahnuo. A onda je promrmeljao:

— Kalaganu je loše. Mene će sigurno obesiti ako on umre.

— Zašto misliš na najgore? — rekao je Ted.

— A ko će mene ovde braniti? Ja nemam ovde nikog poznatog, a po-

gotovo nemam nikog uticajnog, ko bi mi pomogao. Kalagan je, koliko sam shvatio, ovde dosta važan čovek. — rastužio se mladi kauboj.

Čulo se zatim kako je zaškrgutao zubima.

— Pa, u tom slučaju moraćeš preduzeti nešto da se spaseš — kazao je, odlučnim glasom, Ted Hanel.

Kauboj se zagledao u njega.

— A što ti ne preduzmeš nešto, Hanele, kad si u istom sosu? Šta se može preduzeti? Ovde smo kao miševi u mišolovci, pored kojih još stoje mačke. Nama su mačke šerif i njegov pomoćnik. Neka je proklet čas kad sam došao u grad! Proklete da su i te devojke, koje mi je nahvalio jedan drugar koji radi na »Bafalo ranču« već pet godina, i čest je gost u Dickinsonovom salunu! Naravno da bih učinio sve samo da pobegnem od vešala, ali kako?

Tedu se dopala mladićeva želja da živi, da se izbavi iz zatvora. Ali, još uvek nije bio siguran da je pametno da mu otkrije svoj plan.

Šta ako momak to iskoristi da se dodvori šerifu i sudiji, pa ga odmah prijavi?

Sudija bi mu to sigurno uzeo kao olakšavajuću okolnost.

Zato je Ted počeo izdaleka:

— Nikad nisu sve šanse propale. I u poslednjem času može da se dogodi nešto što čoveku spase život, Sliperu.

— Na primer, da se prekine konopac o koji ga obese — gorko je progundao kauboj.

— Bilo je i takvih slučajeva — nastavio je Ted mirno. — No, ja sam mislio na ono što čovek sam može da učini za sebe, i na šta ima pravo ako je nevino osumnjičen i osuđen.

— Pa, ja mislim da sam nevin! — prihvatio je mladi Ben Sliper. — Nasmejao sam se na reči koje je rekao

barmen, a ne ja. A smejali su se i drugi. Branio sam se tek kad je došao u pitanje moj život. Bila je to samoodbrana, a ne ubistvo! Zar je trebalo da pustim da me taj nasilnik umlati bocom? Zar je malo što mi je prebio ruku bocom?!

— Naravno da si morao da se braniš — rekao je Ted. — I niko pošten ti ne bi mogao prebaciti ako bi sad, u opasnosti da nevin izgubiš glavu, pokušao da pobegneš, da se spaseš.

— Da pobegnem?! Odavde! Kako? — usplahirio se mladić.

— Govori tiše — opomenuo ga je Ted Hanel. — U protivnom, ako te čuje šerif, ili njegov pomoćnik, zaista nećeš imati više nikakvu šansu.

— A hoćeš li ti pokušati da pobegneš? — upitao je mladi Sliper, sad znatno tiše.

— Ako mi se ukaže prilika, hoću — odgovorio mu je Ted, gledajući ga u oči.

— A zar nećeš učiniti ništa sam, kao što si maločas meni savetovao? Ted ga je ispitivački posmatrao.

Još se dvoumio da li da mu otkrije ono što je već započeo da čini.

Mladić je pogledao prema vratima koja su vodila u šerifovu kancelariju, a onda je tiho rekao:

— Ako bismo udružili snage, išlo bi lakše. Samo, šta bismo mogli da preduzmemo? Goloruki smo, iza debelih rešetaka. Napolju, ja nemam nikog od koga bih mogao da se nadam da će mi pomoći...

— Nemam ni ja — upao mu je Ted u reč. — Zapravo, nemam nikog ko bi me mogao izvući odavde. Ali, ako bismo izašli, našao bi se, verujem, neko ko bi nam pomogao da kidnemo što dalje od ovog ludog mesta.

— Ha! Kad bih se ja dočepao ulice i mraka, meni i ne bi bio potreban

niko da mi pomaže. Niko me više ne bi uhvatio, bar ne živog.

Ted je odlučio da rizikuje.

Prišao je šipci koju je rezao, uhvatio ju je snažno obema rukama i povukao.

Šipka se prvo iskrivila, a onda je pukla, na mestu gde je bila zasečena turpijom.

Mladi Ben Sliper je razrogačio oči.

— Ti si fantastičan, Hanele! — rekao je.

— Tiše! — opet ga je opomenuo Ted.

Zatim je privukao šipku, tako da se ne vidi na prvi pogled da je presečena.

— Ako si spreman na sve, što znači i da pogineš u bekstvu, onda ću ti izložiti plan, Sliperu.

Mladi kauboj je razmišljao nekoliko trenutaka, a onda je rekao:

— Pa, čuo si i ti kako mi je rečeno da molim boga da doktor uspe da zakrpi Kalagana. Može li se to razumeti drukčije, nego da ću, u slučaju da Kalagan ne preživi, i ja otići na onaj svet?

— Neću da te nagovaram, ali i ja sam tako razumeo tu šerifovu preporuku — odgovorio je Ted.

— Kaži mi, onda, šta si smislio, i šta bi trebalo ja da uradim — brzo je rekao kauboj, proturivši deo lica između dve šipke, da bi bio što bliže Tedu.

— Prvo treba da utvrdimo da li su tu i šerif i njegov pomoćnik, ili samo jedan od njih — odgovorio je Ted.

— Ja ću sad...

Sliper mu je upao u reč:

— Šerif je otišao čim je mene predao pomoćniku. Rekao je da ide da obiđe grad. Jedino ako se nije u međuvremenu vratio.

— Sigurno nije. Koliko sam video, dok su me sprovodili ovamo, Big

Loks nije baš mali grad. A otkako si se ti vratio, nije prošlo ni četvrt sata.

Sliper je klimnuo glavom.

Ted je po njegovom držanju zaključio da je spreman da se bori za svoj život.

— Ti sad lezi na krevet i počni da jaučeš kad ja odlomim šipku — rekao mu je Ted.

Sliper se polako opružio po krevetu, pazeći da ne povredi bolesnu ruku.

Ležeći, podigao je glavu i posmatrao Teda.

Ted je prišao šipki koja je bila pri dnu odsečena i polako ju je savio naviše, pa naniže. Ponovio je to četiri puta, i šipka se odlomila i na gornjem kraju.

Pojavio se otvor širine dvadesetak santimetara.

Sliper je netremice gledao.

Ted je provukao najpre desnu nogu, pa rame i glavu, a onda grudi i kukove.

Nažuljao je malo levi kuk, ali nije obraćao na to pažnju.

Popravio je jaknu i pantalone na sebi, zategnuo kaiš, pa stao kraj do vratka, sa šipkom u desnoj ruci.

Glavom je dao znak Sliperu.

Mladi kauboj je prešao rukom preko čela.

Od nervoze se bio oznoji.

A onda je počeo prvo da stenje, pa da jauče. Zgrčio se na zatvorskom krevetu, kao da ima grčeve u stomaku.

Začulo se pomeranje stolice u kancelariji, a zatim gundanje.

Bio je to glas šerifovog pomoćnika.

— Ko se to dere? — upitao je ulazeći u zatvorski hodnik.

Bio je gologlav, i košulja i jakna na njemu behu razdrljene, po čemu se moglo zaključiti da je bio zadremao na stolici.

Zakoraćio je duboko u hodnik.

Ted Hanel ga je tad mlatnuo metalnom šipkom po glavi.

Šerifov pomoćnik je pao kao da ga je metak pogodio u glavu. Nije ni kriknuo.

Ted mu je odmah izvukao kolt iz futrole i stavio ga je sebi za kaiš.

Provirio je zatim u kancelariju.

U njoj nije bilo nikoga.

— Traži ključeve! — dobacio mu je mladi Sliper, skočivši s kreveta.

Uhvatio se zdravom rukom za jednu od šipki na svojoj ćeliji.

Ted ga je još jednom upozorio da govori tiše. A onda je zavukao ruku u onaj džep šerifovog pomoćnika u kojem je trebalo da su ključevi.

Ali, ključevi nisu bili tu.

Brzo je okrenuo onesvešćenog čoveka na drugu stranu i pregledao mu i drugi džep.

Ključevi nisu bili ni u tom džepu, kao ni u džepovima na jakni.

Ted je osetio znoj po leđima.

Pogledao je Slipera, i video izraz straha na njegovom licu.

— Ne brini, neću te ostaviti — rekao mu je, i odmah šmugnuo u šerifovu kancelariju.

Svežanj ključeva bio je nasred stola.

Ted je zgrabio ključeve. Ali, pre nego što je krenuo nazad u zatvor, da oslobodi Slipera, uzeo je iz ormara za oružje svoju pušku i opasač s koltom, a zatim je otključao ladicu na šerifovom pisaćem stolu, i, na svoje najveće zadovoljstvo, našao u njoj svoj novčanik. Nije imao kad da broji pare, nego je potrčao do ćelije u kojoj je bio Sliper.

Imao je sreće: prvi ključ koji je gurnuo u bravu bio je odgovarajući.

— Drži! — rekao je, i tutnuo mladiću kolt koji je uzeo od šerifovog pomoćnika.

Mladić je vešto šćepao kolt i istog časa se osmehnuo.

— Ne raduj se prerano! — dobacio mu je Ted. — Sledi me. I ne junači se! Nije nam cilj da poginemo, nego da se oslobodimo.

— Ne brini — odvratio je Sliper.

— Naći ćemo se kod kapele na groblju, ako nemaš drugi plan — predložio mu je Ted. — Ali, nećemo juriti pravo tamo. Ti kreni levo kad izidemo. Nemoj juriti ako ne moraš, da ne bi privukao pažnju slučajnih prolaznika.

Mladić je ubrzano klimao glavom i čvrsto je držao kolt u ruci.

A onda je rekao:

— Ako sve bude išlo kako treba, ja ne bih dolazio na groblje, Hanele. Znam drugo mesto, gde se mogu skloniti dok ne prođe frka. A onda ću otići što dalje odavde. Zato me nemoj čekati na groblju duže od deset minuta.

— U redu — složio se Ted.

Provirio je zatim u šerifovu kancelariju.

Pošto se uverio da u njoj nema nikoga, uzeo je stolicu koja je bila kraj vrata i žurno je prišao prozoru na suprotnoj strani zatvorskog hodnika.

Na visini od oko dva i po metra bio je nevelik prozor.

Ted je otvorio prozorsko okno, a onda je provukao odlomljenu metalnu šipku između šipki koje su bile ugrađene u prozorski otvor. Izvalio je šipke iz zida. Pri tom jednu šipku nije uspeo da uhvati, pa je zveknula na pod.

Sliper je otrčao do vrata, čekao tamo nekoliko trenutaka, i pošto se uverio da s te strane ne dolazi niko, vratio se nazad.

Ted ga je požurivao:

— Penji se na stolicu! Ja ću te podignuti. Pazi da, s druge strane, ne skočiš ne nešto i da ne povrediš ruku.

— Ne brini — odvratio je mladić i popeo se na stolicu.

Napregnuo je maksimalno zdravu ruku, i, uz Tedovu pomoć, uspeo je da se provuče kroz prozor. Ted je čuo kako je on udario nogama o zemlju, s dvorišne strane.

A onda je i on napregnuo mišice, s puškom među butinama, i popeo se u prozorski otvor.

— Drži! — rekao je Sliperu i bacio mu pušku.

Sliper je vešto uhvatio pušku desnicom.

Taman kad se spremio da sloči, Ted je čuo da je neko ušao u šerifovu kancelariju.

Nije bilo vremena za razmišljanje, a povratak nikako nije dolazio u obzir.

Skočio je, i čim se uspravio, prihvatio pušku od Slipera i potrčao u mrak.

Sliper ga je sledio tridesetak metara, a onda je skrenuo levo, prema prolazu između dveju kuća.

Ted je nastavio da trči pravo.

Koliko je mogao da razabere, pred njim je bila šupa.

IX

Taman što je Ted stigao do šupe, i sklonio se u senku što ju je na zid šupe bacalo jedno veliko drvo, iz glavne ulice, od ulaza u šerifov ured, začu se panično dozivanje:

— Šerife! Šerife!... Brzo nađite šerifa!

Bilo je jasno da nije šerif, nego neko drugi prvi otkrio šta se desilo u zatvoru.

Taj neko je sad dozivao šerifa i uzbuđivao grad.

Ted je pomislio kako je to srećna okolnost za njega i Bena Slipera.

Dok pronade šerifa, dok on dođe i utvrdi šta se desilo, i dok krene u poteru, proći će dosta vremena.

Osim toga, noć je bila prilično tamna, dobra za skrivanje, a nepovoljna za poteru.

— I kad organizuju poteru, neće znati kud da krenu. Moraće krenuti nasumice — razmišljao je Ted. — Verovatno će najpre pojurići putem, jedna grupa na sever, druga na jugozapad...

Otisnuo se od zida velike šupe, koja je pripadala skladištu građevinskog materijala, i požurio u pravcu groblja, to jest, prema južnom delu grada.

Trčao je na prstima, da se ne bi čuo.

Šešir je navukao na glavu, da mu ne padne.

Dok je trčao pored jednog dvorišta, zalajao je pas na njega.

Skrenuo je u prvi prolaz između kuća. Koraćao je oprezno, s koltom u ruci.

Kad je prošao kuće, pred njim je bila samo tama. Nigde nijednog svetla.

Shvatio je da je na periferiji grada, i da je pred njim poljana.

Procenjivao je gde je.

Uto se iz daljine začuo pucanj.

Ted je zaključio da je to iz pravca šerifovog ureda.

— Ili šerif daje znak za uzbunu, ili je neki nervozni i pijani tip na svoju ruku opalio.

S tom pretpostavkom, procenio je da bi trebalo da krene levo, ako hoće da stigne na gradsko groblje.

Ponovo se dao u trk.

Jednog momenta zakačio je za neku granu, i umalo nije pao. Oslušnuo je kratko, pa opet nastavio da juri.

Pucnji se više nisu čuli.

Posle nekoliko minuta stigao je do puta koji je ulazio u grad, i pre-
rastao u glavnu ulicu.

Bio je oko stotinu metara udaljen
od prvih kuća.

Čuo je lavež pasa.

Sad je već ceo grad bio uznemi-
ren.

No, Ted se nadao da se i mladi
kauboj Sliper srećno izvukao iz gra-
da, pošto se nije čula pucnjava.

Pretrčao je put, pa zastao.

Sa ivice puta pogledao je prema
centru grada. Video je, u daljini, ne-
koliko fenjera i siluete ljudi.

— To se okupljaju ispred šerifo-
vog ureda — procenio je.

A onda je pogledom potražio ka-
pelu.

Prepoznao je odmah siluetu ka-
pele, i uputio se, žurnim korakom,
prema njoj.

Nije više smeo da trči, da se ne bi
sapleo i pao preko nekog groba, ili
rastinja, kojeg je bilo svuda naoko-
lo.

Uz to, morao je biti oprezan.

Nije bilo isključeno da ga kod ka-
pele očekuje neko iznenađenje.

Čučnuo je iza jednog spomenika i
zurio prema kapeli.

Nije video nikog živog. Ništa se
nije pomicalo oko kapele.

Kratko je zviznuo.

Tišina.

Zviznuo je još jednom.

U odgovor, do njega je doprlo rza-
nje konja. Kratko, radosno.

Ali, konj se nije video.

Ted je shvatio da je konj s druge
strane kapele.

Pognut, krenuo je, u blagom lu-
ku, na tu stranu. Koraćao je oprez-
no, gledajući čas prema kapeli, čas
ispred sebe, u tlo, da se ne bi spota-
kao o nešto.

Ponovo je čuo konjsko rzanje.

Bio je siguran da je to njegov
mrkov.

— A gde li je Džo? — pitao se. —
Samo je on mogao dovesti mog ko-
nja ovamo...

Opet je zastao, iza zimzelenog
žbuna.

Osvrnuo se naokolo.

Čuli su se samo zrikavci.

Sad je jasno mogao da vidi konja,
privezanog za jedan bor.

— Džo! — pozvao je šapatom svo-
ga prijatelja.

Nije bilo odgovora.

Samo je mrkov ponovo kratko za-
rzao.

Ted se uspravio i polako prišao
svome konju. Odmah ga je pomilo-
vao po njušci i vratu, govoreći mu:

— Tiho, dečko, tiho...

Opipao je zatim sedlo, da prover-
leži li dobro na konju i je li priteg-
nuto kako treba.

Video je da su i bisage na mestu.

Jednog trena, dok je tražio kopče
na kaiševima, da prover-
jesu li do-
bro zakopčane, napipao je papirni
smotuljak.

Izvukao ga je oprezno.

Odmah je pomislio da je to poru-
ka. Ali, nije je mogao pročitati.

Bio je u senci koju je bacala kape-
la. A i inače je bilo dosta tamno.

Mesec je svaki čas zalazio za ob-
lake.

Kauboj Ben Sliper nije stizao.

Teda je sve više kopkalo da sazna
šta piše na hartiji koju je našao.

Čučnuo je kraj zida kapele, ras-
kopčao jaknu i zapalio šibicu.

U zaklonu koji je načinio jaknom,
uspeo je da pročita Džoovu poruku:
»Naći u Lenvil. Jaši zapad.«

Usne su mu se nakrivile u osmeh,
zbog Džoove slabe pismenosti.

Ali, bio je iz dna duše zahvalan
Malom Džou, koji je sad bio odras-
tao momak.

— Kako li se samo nagojio! — razmišljao je blagonaklono o mladom melezu. — Vidi se po njemu da radi blizu kazana, i da ima dobar apetit...

Osluškiavao je zatim napregnuto minut-dva, očekujući Slipera.

Čuo je samo lavež pasa, iz kuća na periferiji grada.

Prišao je konju i odvezao ga. Potom ga je polako poveo prema ivici groblja, gde se naziralo visoko šiblje.

Iza šiblja bila je čistina.

Morao je biti spreman da beži, a preko grobova i između spomenika to bi bilo teško.

Čekao je još nekoliko minuta, sad već nervozan, a onda je uzjahao mrkova.

Ako onaj metak, jedini koji je čuo, nije bio namenjen Sliperu, i ako ga nije pogodio, onda je mladi kauboj već morao biti na dogovorenom mestu.

— A ako je pogoden, onda ne vredi da ga čekam — zaključio je Ted, i podbo svoga konja.

Jašući polako, osvrtao se čas prema kućama na periferiji grada, čas prema kapeli.

Nije bilo znaka da bilo ko dolazi. Ipak, Ted je zaustavio konja.

Bio je svestan da bi trebalo što pre da beži od grada, ali nije želeo da propusti da pomogne čoveku koji mu se pridružio u opasnom poduhvatu.

Najzad, kad je postalo jasno da je Sliper već morao stići, ako nije krenuo svojim putem, Ted je snažno mamuzno konja, i nestao u mraku.

U daljini se nazirala tamna linija planinskog grebena.

Otprilike posle dva sata jahanja, povremeno kasom, a povremeno korakom, jer teren nije bio pregle-

dan, našao se na kolskom putu, koji je vodio u planinu.

Krenuo je tim putem, naviše.

Jahao je još sat vremena, možda i više, a onda je, kad je Mesec jednog momenta dobro obasjao okolinu, zaustavio konja ispod jedne velike krošnje i sjahao.

Odmah je osetio da je vazduh tu nešto vlažniji, a ubrzo je razabrao i žubor vode.

Bio je, dakle, opet pored izvora, ili planinskog potoka.

Prisetio se slike kod izvora na visoravni iznad Big Loksa.

Opipao se po džepu na košulji, i osetio pod rukom pismo i fotografiju, koje je našao u bisagama na sivcu što ga je jahao ubijeni čovek.

U međuvremenu nije ni mislio na to pismo i fotografiju. Šerif i njegovi pratioci prestali su da ga pretresaju čim su mu našli novčanik s parama. To im je bio najvažniji dokaz, uz svedočenje ona dva lupeža. Zato mu nisu ni otkrili pismo u džepu na košulji. Da jesu, ko zna za šta bi ga još osumnjičili.

Izvukao je novčanik iz džepa, i pri mesečini prebrojao pare. Nije nedostajala nijedna novčanica.

Pali su mu na um ljudi koji su ga tužili šerifu. Stegao je zube, i opsovao ih je.

— Kako je moguće da postoje takvi gadovi na svetu?!... Ko zna koliko su nedužnih ljudi tako optužili za zločin!...

Bio je ubeđen da su upravo oni ubili i opljačkali čoveka kod izvora.

Krenuo je nekoliko koraka udesno, i spazio potok. Nije bio širi od metra, ali je voda brzo skakutala po kamenom dnu, i žuborila.

Prišao je vodi i pljusno se dva puta po licu.

Osetio je zatim noćni povetarac.

U daljini, nešto niže od mesta na kojem je on sad bio, videlo se slabo svetlo.

— To je lampa u nečijoj kući, na ranču — pomislio je.

Odlučio je da prenoći tu gde je zastao. Morao je dobro da razmisli o sledećem potezu.

U jednom je bio odlučan: neće otići iz tog kraja dok ne ščepa tipove koji su ga lažno optužili, i ne razjasni misteriju ubistva nepoznatog čoveka kod izvora na visoravni.

IX

Trgovac Samuel Greni svratio je u šerifov ured bez naročitog razloga.

Išao je u centar, u salun »Jelou Bafalo«, pa, pošto je video svetlo u šerifovoj kancelariji, rešio je da svrati da pozdravi Flečera. I da proveri je li istinita priča koja se prenosi po gradu: da se na visoravni iznad grada dogodilo svirepo ubistvo, da je ubica uhvaćen, i da je sad u zatvoru.

Kad je video da u kancelariji nema nikoga, pozvao je šerifa po imenu.

Niko mu se nije odazvao.

Onda je on krenuo prema vratima koja su vodila u zatvorski deo, i ponovo zovnuo:

— Šerife!

Opet mu se niko nije odazvao.

Zovnuo je šerifovog pomoćnika:

— Pole, jesi li ti tu?

I ponovo je ostao bez odziva.

Osetio je nelagodnost, ali je koraknuo napred, do samih vrata. I tad je, u zatvorskoj prostoriji, između dveju ćelija, na podu, ugledao presavijeno telo.

Odmah je prepoznao šerifovog pomoćnika.

Izjurio je na ulicu kao da ga je đavo pojurio.

— Šerife! ... Brzo nadite šerifa! ...
— vikao je iz svega glasa.

Potrčao je prema salunu, neprekidno vičući.

Ljudi koji su bili na ulici gledali su u čudu za njim. Jedan ga je upitao:

— Šta se desilo? Što će ti šerif?

Ali, Greni mu nije odgovorio, nego je samo ponavljao:

— Nadite šerifa! ... Brzo! ... Brzo! ...

Kad je stigao pred salun, zadihan, jedva je izgovorio, pred grupom ljudi što su tu stajali:

— Napad na... na... šer... šerifovog... pomoć... nika! Je li tu... šerif?

— Nije ovde — odgovorio je čovek koji je upravo bio izašao iz sale na trem. — A ko je napao njegovog pomoćnika, i gde?

— U zatvorskom... delu... Leži na podu — odgovorio je Greni, nešto smirenije. — Ja sam sad bio... bio sam tamo, slučajno, i... video sam Pola kako leži na tlu. Kancelarija je otvorena.

— Evo šerifa! — začuo se glas.

Čulo se kako neko trčećim korakom dolazi ulicom, iz pravca banke.

Ali, to nije bio šerif, nego jedan mladić, koji je obavestio da će šerif odmah stići, a da je njega poslao da se raspita šta se desilo.

Kad mu je Greni kazao šta se desilo, mladić se odmah okrenuo i otrčao nazad, prema banci.

Šerif je stigao posle dva-tri minuta.

U hodu je saslušao Grenija, a onda je požurio u svoj ured. Na vratima je naleteo na svog pomoćnika, koji se držao desnom rukom za glavu i mutno gledao.

Kad se malo pribrao, pomoćnik je ispričao šta mu se desilo.

— Pobjegli su kroz prozor na zadnjem zatvorskom zidu. Hanel je preturpijao šipku pri dnu, a onda ju je odlomio, da bi me udario po glavi — zaključio je.

Šerif je bacio pogled na ormar s oružjem.

— Uzeo je kolt i pušku — konstatovao je, i trgao se, kad je video otvorenu ladicu na stolu. — Odneo je i novčanik!

Ljudi koji su se okupili na ulaznim vratima zažagorili su.

— Sad se može i poginuti na ulici — panično je uzviknuo neko.

— Da. I zato će biti najbolje da svi koji ne mogu da mi pomognu pođu svojoj kući — rekao je šerif Flečer.

— Ko je spreman da mi pomogne neka ode kući po konja i pušku, ili revolver. Moraćemo odmah u potragu za tim razbojnicima!

— Kako su se brzo udružili! — ubacio je neko.

— Udružio ih je strah od smrti — prokomentarisao je drugi.

— Ali, onaj kauboj nije imao razloga da se plaši vešala. On je Kalagana ubo nožem u samoodbrani. To smo videli bar deseterica nas, koji smo bili u salunu — rekao je sredovečni čovek u građanskom odelu.

— Kalagan je u međuvremenu izdahnuo — oglasio se grobar. — Maločas sam mu uzeo meru, za sanduk.

Ljudi ponovo zažagoriše.

— Zar niste čuli šta sam vam rekao? — obratio im se šerif, puneći svoju vinčesterku. — Ko hoće da mi pomogne neka se brzo spremi, a ostali neka se razidu.

— Kako da ih tražimo po mraku, šerife? — upitao je neko s praga.

— Jedni će jahati na sever, drugi na jug, putem, a treći će pretraživati po gradu — objasnio je šerif. — Treba zaviriti u svaki mračniji ugao,

pogledati iza svakog žbuna. Nisu mogli pobeći daleko. Bez konja su. A kauboj još ima slomljenu jednu ruku.

Džo Balord, je stojeći kod dovratka, dobro naćulio uši, da čuje sve što se priča.

Nasmešio se kad je čuo kako šerif kaže da begunci nemaju konja.

Tedu Hanelu on je obezbedio konja.

— A taj mladi kauboj će se, valjda, nekako snaći. On živi u ovom kraju — pomislio je.

Bio je očajan kad je video da šerif odvodi kauboja koji je ubo Kalagana u zatvor. Strepeo je da Ted neće imati šansu da se izvuče.

Sad, kad je čuo kako se sve odigralo, bio je zadovoljan.

A onda je čuo kako šerif pita svog pomoćnika:

— A otkud Hanelu turpija? Zar je moguće da si ga tako loše pretresao pre nego što si ga ostavio u ćeliji?

Pomoćnik je slegnuo ramenima.

— Pa, nisam ga baš detaljno pretresao, priznajem. Ko bi očekivao...

— Od ubice i pljačkaša se može svašta očekivati, Pole! — planuo je šerif.

Pomoćnik ga je pogledao, još uvek zakrvavljenim očima.

— A zašto se ti nisi setio da ga pregledaš, ili zašto nisi mene upozorio na to? — branio se pomoćnik.

Šerif je srdito odmahnu rukom.

— U redu. Sad to više nije važno. Spremi se da povedeš jednu grupu na jug. Pretražite svaki grm oko grada!

Džo je taman hteo da se udalji, kad se ulicom opet začu uzbuđeni glas:

— Ukraden je konj iz gradske štale!... Ukraden je konj onog ubice!...

Džo je video kako prema šerifovom uredu trči neki dečak, u kratkim pantalonama i bez kape.

Uskoro je prepoznao u njemu jedno od petoro grobarove dece.

Taj se dečak stalno muvao oko gradske štale. Uživao je da posmatra konje.

Za dečakom je trčao, i svaki čas zastajkivao, štalar.

I on je nešto vikao, ali se to nije moglo još razabrati.

Džo je shvatio da za njega postaje vruće. Zato je žurno prešao na drugu stranu ulice i požurio prema Dickinsonovoj kući.

Prikrao se štali, koja je bila tridesetak metara iza saluna, i brzo osedlao snažnu crnu kobilu. Vezao je za sedlo jedno ćebe i torbu s hranom, koju je spremio odmah nakon što se drugi put vratio iz zatvora.

Izveo je kobilu, polako, kroz dvorište u drugu ulicu.

Stalno ju je milovao po njušci, da ne bi zarzala, i odala ga.

A onda je uzjahao, i krenuo ulicom, van grada.

Gonio je kobilu korakom, da ne bi izazvao sumnju da je begunac.

A zapravo je želeo da poleti. Toliko se bio preplašio.

Morao je izići iz grada i udaljiti se pre nego što se potera organizuje i počne da pretražuje, po šerifovom uputstvu.

Nije imao oružje. Samo jedan po veći nož, koji je uzeo iz kuhinje.

U Lenvilu je bio pre pola godine, sa gazdom. Dickinson je tamo kupio dva bureta vina.

On je znao put do tog mesta, a nadao se da će i Ted uspeti da se snađe, kad svane. Važno je samo da se udalji što više od Big Loksa pre zore.

Računao je s tim da će posle morati da ode još dalje, da ga slučajno

ne bi otkrio neko ko ga je zapamtio u Big Loksu.

Znao je da se njegovo melesko lice i debljina lako pamte.

Osetio je laku jezu pri pomisli da bi ga mogli uhvatiti i vratiti u Big Loks, da mu sude.

No, odmah je počeo i da hrabri sebe:

— Ted sigurno nije ubica. On će to ubrzo dokazati. Posle toga moći ću da se vratim slobodno u Big Loks. Izviniću se gazdi što sam mu bez pitanja uzeo kobilu. A što se šerifa tiče, trebalo bi ne samo da me ostavi na miru nego i da me nagradi, što sam ga spasao da ne napravi fatalnu grešku...

Nije se setio da bi mogao odgovarati i za bekstvo Bena Slipera.

Kad se udaljio od poslednjih kuća, zaokrenuo je prema gradskom groblju. Da proveriti da li je Ted odjahao.

Laknulo mu je kad je video da Tedovog konja nema kraj grobljanske kapele.

Poterao je kasom svoju kobilu prema planini na zapadu.

Neprekidno je zurio ispred sebe, da ne bi naleteo na kamen ili neko oboreno stablo.

Nije bio naročit jahač, i bio je svestan toga.

Samo kad bi se Mesec pojavio iza oblaka, i teren postao jasniji, podbo bi jače kobilu.

Nijednom nije zastao.

I kad je stigao na kolski put, koji je s jugozapada vodio u planinu Send Hils, nije zastao. Pustio je, samo kobilu na volju, da ide tempom kojim hoće.

Kobila je povremeno frktala, ali je odmicala dugim koracima.

Džo je računao da bi sutra oko podne mogao stići u Lenvil. Nije

planirao da se odmara nigde pre zore.

Noć mu se činila bezbednijom za bekstvo. Manja je bila šansa da sretne nekog ko bi ga prepoznao, i posle obavestio šerifa u Big Loksu gde ga je video.

Najednom je kobila zastala. Okrenula je glavu ulevo i kratko njisnula.

Džo se trgao. Povukao je uzdu, i pogledao u pravcu u kojem je gledala kobila koju je jahao.

Video je samo siluete drveća.

Lako uznemiren, mamuznuo je kobilu, i ona je produžila, korakom.

Posle desetak metara tiho je zarzala i pogledala opet ulevo. Ali sad nije zastala.

Džo ju je mamuznuo, pogledavši preko ramena unazad.

Nije video da se išta kreće.

— Verovatno je to neka životinja. Kobila ju je osetila, pa se uznemirila — razmišljao je.

Ipak, laknulo mu je kad se udaljio od tog mesta, i kad je kobila nastavila da ide mirno putem.

Uskoro se začuo žubor vode.

Kobila je ponovo zarzala.

— Verovatno je žedna — zaključio je Džo, i skrenuo u pravcu iz kog se čuo žubor.

Jahao je dvadesetak metara po terenu obraslom travom i sitnim žbunjem, dok nije naišao na potčić, koji je nekoliko metara niže padao preko stene, i podizao buku.

Pustio je kobilu da pije.

Kobila je neko vreme pila mirno, a onda je podigla glavu i zarzala. Džo se osvrnuo, u sedlu. Ali, ni ovoga puta nije primetio ništa neobično.

Kobila je opet zagnjurila njušku u vodu, i nastavila da pije.

Dve-tri sekunde potom podigla je glavu.

Džo nije stigao da povuče uzdu, a kobila je već sama krenula ulevo, podigavši glavu.

Bilo je očigledno da se opet uznemirila.

— Samo da nije puma u blizini — sa strahom je pomislio Džo.

Zategnuo je uzdu i mamuznuo kobilu.

Vratio se na put, koji je posle nekoliko metara naglo zavijao, oko velike stene.

Džo se instinktivno mašio noža, koji mu je bio za pojasom.

Kobila mu je ponovo zarzala.

U odgovor se čulo rzanje drugog konja.

Sledećeg trenutka začuo se oštar glas:

— Stani i ne mrdaj!

Džo je povukao uzdu, i odmah pogledao naviše.

Video je odsjaj mesečine od metal, u jednoj pukotini u steni.

Dvoumio se da li da naglo mamuzne kobilu, i pokuša da prođe napred, ili da mirno čeka rasplet događaja.

— Jesi li to ti, Džo? — začuo je tad poznat glas.

Srce mu je zaigralo.

— A jesi li to ti, Tede? — odvratio je.

— Da, ja sam — odgovorio mu je Ted Hanel, i radosno se nasmejao.

Pojavio se zatim na čistini, vraćajući polako kolt u futrolu.

— Preplašio si me, ratni družo! — veselo je rekao Džo i kliznuo sa kobile.

Čvrsto su se zagrlili.

Džoova kobila krenu sama napred, i zavi za stenu.

— Tamo je moj konj — objasnio je Ted.

— Ti si me pratio? — upita ga Džo.

Ted klimnu glavom.

— Pre nekoliko minuta kobila ti je bila zastala i oglašila se. Ja sam bio, s mojim konjem, samo koju desetinu metara od tebe. Jedva sam umirio mog mrkova da ne odgovori na rzanje...

— Moje kobile — upao je Džo.

Ted je opet klimnuo glavom.

— Imaš dobru kobilu — primetio je.

Džo se nasmešio.

— Pozajmio sam je od gazde, vlasnika saluna. On me sad sigurno proklinje zbog toga. Misli da kobilu nikad više neće videti, a mnogo je voli. No, ja ću mu je vratiti, čim dokažemo da si ti nevin.

— A ti veruješ da sam ja nevin? — upitao je Ted.

Bilo mu je drago to poverenje koje je izrazio mladi Džo Balord, Mali Džo, kako su ga svi zvali u četi.

— Ne da verujem, nego sam spreman odmah da se zakunem, Tede, da ti nisi ubio, ni opljačkao, nikoga! Ako ne računamo ono u ratu. Ali, to je sasvim drugo, zar ne?

— Da. Mada, ponekad sanjam rat i ubijene ljude, pa, kad se probudim, osećam se nelagodno — odgovorio je Ted.

— I ja ponekad sanjam rat, Tede. Bilo je zaista stravičnih scena. Ne ponovilo se!

— A jesu li brzo otkrili da smo mi pobjegli iz zatvora? — upitao je Ted.

— Je li potera već krenula?

Džo je predložio da sednu iza stene, na neko drvo, pa da mu sve detaljno ispriča.

Ted se složio. Povelili su konje još nekoliko metara u šumu, i seli na jedno palo stablo.

Džo je počeo da priča — o tome kako je i zašto došao u Big Loks, kako je čuo da su Teda doveli u zatvor, kako je napio štalara i izveo konja

iz gradske štale, šta je čuo stojeći pred vratima šerifove kancelarije...

— A one tipove što su svedočili protiv mene nisi video? — upitao je Ted kad je Džo začutao.

Džo je zavrteo glavom.

— Nisu svraćali u naš salun.

Ted je malo razmišljao, a onda je rekao:

— Oni će sad pobeći iz Big Loksa.

— U strahu da im se ti ne osvetiš?

— upitao je Džo.

Ted je klimnuo glavom.

— Kojim li će putem, da mi je znati. Glavnim kolskim putem sigurno neće.

— Mogu na severoistok, preko Blek Ber Krika, u Velen, ili na zapad, kuda i mi.

— Krenuće onuda kuda, po njihovoj proceni, nismo pošli mi. A to znači, ako ja dobro znam logiku takvih tipova, da će krenuti lakšim putem, pošto će pretpostaviti da smo mi utekli putem težim za poteru, sa više mogućnosti za skrivanje.

— Put preko Blek Ber Krika je teži. Tako sam bar čuo. Ja tamo nisam nikad išao — objasnio je Džo.

— Onda bi se moglo dogoditi da nas uskoro stignu — zaključio je Ted. — Samo, ko zna gde će oni izbiti na ovaj put. I hoće li krenuti naviše, ili niz planinu. U svakom slučaju, Džo, ja se zasad ne bih više udaljavao od Big Loksa.

— Misliš da su oni ubili onog čoveka i opljačkali ga? Hoćeš da ih razobličiš?

Ted je klimnuo glavom.

Ispričao je zatim detaljno Džou šta se zbilo kod izvora na visoravni.

— Kojoti! — prokomentarisao je Džo. — Da bi zameli svoj trag, bili su spremni da te pošalju na vešala!

— Cerekali bi se dok bih se ja ljujljao o užetu — zaškrgutao je Ted. — Ali, nadam se da ću im stati na rep,

da nikad više nikome ne nanesu zlo. Moram ih dovesti u situaciju da priznaju zločin.

— Ja sam spreman da ti pomognem, Tede — ponudio se mladi melez. — Nisam baš vešt sa puškom, kao što znaš, ali možda mogu da učinim nešto drugo.

— Možeš ti mnogo da učiniš, i već si učinio, Džo — odgovorio mu je Ted. — Uostalom, spasao si dva života večeras.

— I ti si meni spasao život, Tede.

— To je bilo davno — osmehnuo se Ted Hanel. — I drugi bi ti, da je bio na mom mestu, pomogao. Svi smo te u četi voleli.

Džo je razvukao usne u osmeh.

A onda se najednom namrštio.

Upitao je:

— A šta misliš, Tede, zašto su ta dva tipa upetljali tebe u sve to? Ako su već bili ubili tog stranca, i ako ih ti nisi video dok su ga džeparili, pa nisi, prema tome, mogao ni da svedočiš protiv njih, zašto nisu, jednostavno, pobjegli?

— Razmišljao sam i ja dosta o tome. Biće da, ipak, nisu bili sigurni da ih ja nisam video. A, uz to, sigurno očekuju i nagradu od šerifa, odnosno od gradskog veća, što su presudno pomogli da se uhvati zločinac, to jest ja.

— A misliš li da su našli kod tog čoveka kojeg su ubili dosta para?

— Ne znam. Taj čovek meni nije izgledao kao bogataš, mada je na sebi imao novu odeću. Imao je grubo lice i grube ruke, kao fizički radnici. Ali, nije isključeno da je imao zlata. Možda je bio kopač zlata, pa je imao sreće.

Ted nije hteo da otkrije Džou pismo koje je našao u bisagi, a po čijoj se sadržini moglo pretpostaviti da je ubijeni imao uza se i nekoliko hi-

ljada dolara, koliko je potrebno da se otvori krojački salon. Jednostavno, smatrao je suvišnim da otvara i tu temu sa mladićem.

Sad su imali prećih briga, i to dosta.

X

Red Hals i Bil Marti su se zabavljali sa dvema devojkama u salunu »Silver Dolar«, čiji je vlasnik bio Čarls Skot.

U sali je bilo još šest gostiju. Dvojica su za šankom ispijali viski, a četvorica su se kartali za stolom u uglu, deno od ulaznih vrata. I oni su imali čaše pred sobom. Bocu s viskijem držali su na stolu pored onog za kojim su se kartali. Bili su obavijeni oblakom dima.

Skotov salun nije bio na najboljem glasu. Po njemu su se muvali mahom nepoznati ljudi, prolaznici.

Zabavljačice u salunu bile su ras-kalašne. Često su izbijale i tuče među gostima zbog njih.

Skot je imao i ranč, oko sedam milja udaljen od grada, u jednoj širokoj uvali, sa dobrim, jakim izvorom. Tamo su mu se dva radnika starala o govedima. Na ranču je bila nevelika brvnara.

Po gradu se pričalo da Skot prodaje mnogo više goveda nego vlasnici većih rančeva, koji upošljavaju i po deset radnika.

Ali, niko još nije bio tužio Skota da je prodao njegova goveda.

Hals je taman bio krenuo s plavokosom Doli prema stepenicama što su vodile u spavaće sobe, na spratu, kad je u salun banuo jedan kauboj i usplahireno rekao:

— Pred šerifovim uredom je gužva! Mora biti da se nešto dogodilo u zatvoru!

Barmen je bio najradoznaliji:

— Nije, valjda, onaj ubica uspeo da kidne?

— Ne znam — odgovorio je kauboj. — Sad ću otići tamo. Svratio sam samo da vam kažem šta sam video.

Jedan od dvojice što su pili za šankom umešao se u razgovor:

— U zatvoru je bio i kauboj sa ranča »Hrast«, koji je u samoodbrani nožem ubo u stomak kovača Kalagana.

— Baš u samoodbrani? — dobio je jedan od kartaroša.

— Tako mi je rekao jedan moj drugar, koji je video šta se dogodilo — odgovorio je čovek, namrštivši se.

Osetio je nepoverenje u glasu kartaroša koji mu je dobio pitanje.

— Onda taj nije imao razloga da kida — nastavio je kartaroš, zureći u svoje karte.

— Ali onaj što je ubio čoveka na visoravni i opljačkao ga jeste — rekla je Pegi, druga devojka, koja je sedela pokraj Bila, s glavom naslonjenom na njegovo rame.

Bil ju je odgurnuo od sebe i naglo je ustao.

Pogledao je prema Halsu, koji je zastao na početku stepeništa.

Pogledima su se sporazumeli, i obojica krenuli na ulicu.

Doli je buljila za njima.

— Idi ako te ubice zanimaju više od mene — rekla je zatim prekorno, odmahnuvši rukom prema Halsu, koji se žurno kretao između stolova, prema vratima.

Izišao je i kauboj koji je doneo vest o gužvi. On je odmah otrčao ulicom, prema šerifovom uredu, koji je bio oko dvesta pedeset metara dalje.

Hals i Marti su, naprotiv, zastali na tremu.

— Moraćemo da se sklonimo, odmah. Budi oprezan, dok ga šerif ne uhvati — prošaptao je Hals.

— A hoće li ga uhvatiti? — odvratio je Marti sumnjičavo.

— Mora! — gotovo je viknuo Hals. Iz njega je izbio strah.

— Dobro, de, mora — odvratio je Marti mirno. — Ipak, mi ćemo se skloniti, kao što si rekao. Za svaki slučaj. Ako išta pokuša ovde, Hanel će sigurno pokušati da ščepa nas.

— Pa, nismo mi plašljivi miševi koje ščepa prva mačka! — opet je prosiktao Hals.

— Naravno da nismo, Rede — pomirljivo je rekao Bil Marti. — Ne treba to meni da govoriš. Hteo sam samo da kažem da moramo biti oprezni. Uostalom, ti si to već rekao, zar ne?

— Da, rekao sam — smirio se malo i Hals. — Porazgovaraću sa Skotom. Možda bismo mogli privremeno da se sklonimo na njegov ranč.

Bil je klimnuo glavom.

— Idi ti odmah da osedlaš naše konje, a ja ću ući da porazgovaram sa Skotom. Podsetiću ga da smo mi glavni, i jedini, svedoci protiv Hanela, i da će on sigurno pokušati, ako to ikada bude mogao, da smakne bar jednog od nas, pa se mi, zato, moramo za neko vreme skloniti na sigurno mesto.

Bil je krenuo. Zaobišao je salun, i nestao u mraku.

Oni su svoje konje ostavili u Skotovoj štali.

Skot je, u dvorištu, imao i veliku štalu i šupu. Tu je primao konje i kola svojih gostiju.

Hals je požurio nazad u salun. Bez kucanja je ušao u sobu vlasnika saluna, koja je bila levo od šanka.

Izišao je već posle pet minuta. Ni je pogledao nikog u salunu. Ni plavokosu Doli, koja je u međuvreme-

nu stala kod ljudi što su pili za šankom.

Provukao se između šanka i zida i ušao u kuhinju.

Barmen je zbunjeno gledao za njim.

Bilo je očigledno da je Hals izbegao da se pojavi na ulici. Otišao je u dvorište kroz kuhinju.

— Svedoci su se nešto uzvrpoljili — cinično je rekao isti onaj kartaroš koji je maločas prokomentarisao izjavu jednog od ljudi što su stajali za šankom.

Zabavljačica Pegi se na to zakikotala.

Da ju je čuo, Hals joj to sigurno ne bi oprostio. Ali, nije je mogao čuti, jer je bukvalno projurio kroz kuhinju i otvorena vrata što su vodila u dvorište.

Bil Marti je već izvodio konje iz štale.

Bacili su se u sedla, i odmah nestali, preko dugog dvorišta, koje je izbijalo čak na drugu ulicu, paralelno s glavnom.

Oni su dobro poznavali teren. Bili su u Big Loksu već četiri puta, i svaki put su odsedali kod Skota. Dva puta su bili i na njegovom ranču. Jednom da vide gde se ranč nalazi, i kako mu se najlakše može prići. Drugi put su tamo oterali pedesetak goveda koje su ukrali sa jednog ranča u Vajomingu. Prodali su ih Skotu za pola tržišne cene.

Nijednom prilikom nisu, međutim, mnogo lutali po gradu. Zato ih niko nije ni zapamtio kako valja.

Bili su zadovoljni pićem i devojkama u Skotovom salunu, odnosno u sobama na spratu.

Hals je jahao napred, a Bil desetak metara iza njega.

Ulica je bila u mraku, za razliku od glavne.

Samo su prozori nekoliko kuća bili osvetljeni.

Hals i Bil su jahali ćutke. Iza njih se čuo samo bat njihovih konja po suvom kolskom putu.

Nisu smeli da odu po svoje puške, koje su ostavili, skrivene, među stinama na južnom ulazu u grad, kad su dolazili da obaveste šerifa.

Jahali su prvo konjskom stazom koja je vodila na severozapad, prema starom rudniku, a onda su skrenuli, jednom kosom, prema jugoistoku. Bio je to dosta duži, ali lakši put do njihovog cilja — Skotovog ranča.

Prešli su put oko četvrt milje dalje od mesta gde su sedeli Ted Hanel i Džo Balord.

Od momenta kad su se udaljili oko milju od grada, nisu više mazali konje. Jahali su lakim kasom, oprezno.

Uvek na desetak metara rastojanja jedan od drugog.

Hals je sve vreme jahao napred. Jednog momenta, kad su već bili počeli da se spuštaju blagom kosom prema Skotovom ranču, okrenuo se da kaže Bilu da će tu malo zastati. Jako mu se pušilo.

— Zastaćemo ovde... — zaustio je, ali nije uspeo da završi rečenicu.

Ispred njegovog konja protrčala je lisica.

Konj se uplašio, i naglo je skočio u stranu. Pri tom se spotakao o jedan panj, i pao.

Padajući, preplašeno je zanjista. Njisak se razlegao, u noćnoj tišini, preko brda.

Hals je pao iz sedla. No, imao je sreće da ne udari ni u drvo ni u kamen. Pao je u jedan žbun trave, i samo se malo ugruvao.

Odmah je ustao, i uhvatio konja za uzdu.

Konj je uspeo da se podigne, iz drugog trzaja. Lako je zarzao nakon toga.

Hals ga je opipao po nogama, da proveriti da nije neku slomio.

Sa zadovoljstvom je glasno rekao:

— U redu je. Noge su mu čitave.

Opipao se zatim po džepu u kojem mu je bio novčanik.

Sve je bilo u redu.

On i Bil su već bili podelili opljačkani novac.

— A šta je s tobom? Jesi li se povredio? — upitao ga je Bil, koji je u međuvremenu priterao svog konja sasvim blizu.

— Čitav sam — odgovorio je Hals, i polako uzjahao svoga konja.

— Hajde da ja jašem napred — predložio je Bil.

— Neka, paziću odsad — odgovorio je Hals.

Najednom mu se više nije pušilo. Želeo je da što pre stignu na ranč.

A nikad nije pušio jašući.

XI

Ted Hanel je taman upitao Džoa kako bi mogao da dođe do iznošenog kaubojskog odela, u kojem bi se, prerušen, uvukao u Big Loks, kad se planinom začulo prodorno njištanje.

— Konj! — uzviknuo je Džo Balford, s čuđenjem.

— Da, konj — rekao je Ted i brzo ustao.

Napregnuo je i oči i uši.

Ali, ništa više nije poremetilo noćnu tišinu. Oglašavala se samo, povremeno, poneka noćna ptica.

— To se čulo odozgo, ispred nas — primetio je Ted.

I Džo je ustao. Zagledao se kroz šumu.

— Ne vidim dalje od sto metara — rekao je.

Ted se oprezno, da ne klizne, popeo na vrh stene, koja se nadnosila delimično nad put.

Oko milju dalje, levo od puta, ponovo je ugledao ono svetlo koje je video kad je zastao kod potoka.

— Tom konju se nešto dogodilo u visini one kuće u kojoj gori lampa — rekao je.

— Koje kuće? ! — začudio se Džo.

— Pa, ja sam već ranije primetio svetlo u onom pravcu — Ted je pokazao rukom. — Mislim da to gori lampa u kući na nečijem ranču. Znaš li ti, možda, ima li tu neki ranč?

— Ne znam — odgovorio je Džo.

— Zar nisi prošao nikad ovim putem?

— Jesam, ali nisam video nikakvu kuću.

— Možda je danju teže uočljiva — mrmlija je Ted zamišljeno.

— Možda — složio se Džo, pa je i on krenuo na stenu.

Kad je stao kraj Teda, rekao je:

— Da, to bi moglo biti svetlo na nečijem ranču. Ili se neko tamo ulogorio, i zapalio fenjer.

— Da, moguće je i to drugo — složio se Ted.

Čekali su nakon toga obojica nekoliko trenutaka, i zurili u pravcu svetla.

A onda je Ted Hanel rekao polako, ali s nesumnjivom rešenošću:

— Hajde da proverimo šta je u pitanju.

— Misliš li da bi to mogli biti oni tipovi? — upitao je Džo.

U glasu mu se osećala zabrinutost.

— Ne verujem da su oni. Ali sad ne želim ništa da ostavim nerazjašnjeno, ako mogu da razjasnim — odgovorio je Ted.

Delovao je odlučno, ali je govorio mirno.

— Ja imam samo nož kod sebe — rekao je Džo, silazeći niz stenu.

— Jesi li veštiji s puškom ili sa koltom? — upitao ga je Ted, idući za njim.

Ted se kiselo osmehnuo.

— Pa, moram priznati, da nisam baš vešt ni sa jednim oružjem. Ja sam, kao što znaš, u ratu nosio doboš. Ipak, više puta sam pucao iz puške.

— U redu je. Ja ću ti dati moju pušku, venčesterku. Bolja je, i lakša, od onih naših vojničkih. Videćeš odmah — odvratio je Ted, i uputio se do svoga konja.

Izvukao je vinčesterku iz futrole na sedlu i pružio ju je Džou.

— Puna je, i ima metak u cevi. Treba samo da nanišaniš i povučeš okidač, ako ti neko zapreti oružjem — rekao je.

Džo je uzeo pušku. Zagledao ju je nekoliko trenutaka, pri mesečini, a onda ju je stavio u praznu futrolu na sedlu, na Skotovoj kobili.

Ted je opipao svoj kolt.

S obzirom na to da je bio mrak, i da je mogao očekivati borbu izbliza, ukoliko je uopšte bude, njemu je kolt više odgovarao nego puška.

Uzjahali su konje i krenuli putem, uz brdo.

Ted je jahao napred.

Posle desetak minuta Ted je, kad je pogledao preko čistine spram koje se našao, ugledao u daljini, na jednom proplanku, siluete dvojice jahača.

Podigao je ruku i zaustavio konja. I Džo je zaustavio svoju kobilu.

Ted je pokazao rukom u pravcu gde su bili jahači.

Džo se zagledao u daljinu.

— Vidim ih — rekao je tiho. — Izgleda da jašu tamo gde je svetlo, na taj ranč.

— Ako je ranč — progundao je Ted.

— Možda je neki karavan, ili putujući trgovac... Ali, što bi neko ko je u prolazu zalazio toliko u brda, izvan puta?

— Pa, jedino ako ima razloga da se krije, kao mi sad — odvratio je Ted.

— Ali, nama ne pada na pamet da palimo svetlo — pokušao je Džo da se našali. — Mi nećemo da mamimo goste, zar ne?

Ted je klimnuo glavom.

— Tako je. Sad nam ne treba niko, pogotovo nepoznat. Pokušaćemo da otkrijemo gde su oni prešli put, i da sledimo njihov trag. Prati me!

Ted je mamuznuo mrkova.

Naterao ga je da maksimalno žuri, ali da ne pređe u kas, da ne bi dizao buku.

Kobila koju je jahao Džo Balord odlično je pratila Tedovog mrkova.

Džo uopšte nije morao da je podstiče mamuzama.

Posle stotinak metara Ted je usporio konja, i budno je gledao put, i s leve i s desne strane.

Jednog momenta zaustavio je konja, nagnuo se ulevo, pa udesno, i podigao ruku.

Džo je zategao uzdu.

— Šta si otkrio? — upitao je šapatom.

— Konjska staza — odgovorio mu je Ted, takođe šapatom, i pokazao je rukom levo, pa desno.

Pri mesečini, jasno se videlo da se tu ukrštaju put i oko metar široka staza.

— Hoćemo li odmah za njima? — upitao je Džo.

Ted je držao ruke na rogu sedla.

— Hoćemo, ali bez žurbe. Oni nas ne smeju otkriti, ma ko da su. Neka uđu u kuću, a mi ćemo potom os-

motriti šta ima tamo. Pazi dobro na-
moje znakove, molim te.

— Neću skidati oči s tebe — odgo-
vorio je Džo.

— Ali, pazi i kako jašeš, da ne sle-
tiš s puta — upozorio ga je Ted Ha-
nel.

Džo je klimnuo glavom.

Uputili su se stazom.

Više nisu govorili, a osluškivali su
napregnuto obojica. Noćnu tišinu
remetili su samo zrikavci, i povre-
meno neka ptica u šipražju.

Ted je zaustavljao konja nakon
svakih pedesetak metara, da bi bo-
lje oslušnuo i osmotrio okolinu.

Sad su bili u šumi, i nisu videli ni
svetlo ni jahače.

Utoliko su morali biti oprezniji.

Ugledali su svetlo tek kad su se
našli na proplanku na kojem su ma-
ločas opazili dva jahača.

— Da, to je kuća — prošaptao je
Ted. — Ispred nje je livada, a iza šu-
ma. Ne vidim jahače.

Džo je priterao kobilu do Tedovog
mrkova.

— Hm... Čiji bi to ranč mogao bi-
ti?

— Jahači koje smo opazili su ve-
rovatno već ušli u kuću, a konje su
sigurno ostavili iza kuće, pošto ih
ne vidim — kazao je Ted.

Nešto mu je govorilo da u toj kući,
i u dolasku te dvojice jahača u nju
tako kasno, ima neke tajne.

Gurnuo je šešir malo prema po-
tiljku, pa opet stavio ruke na rog
sedla.

— Šta planiraš? — upitao ga je
Džo.

Ne skidajući pogled sa oniske ku-
će, čiji je mali prozor bio slabo os-
vetljen, Ted je polako odgovorio
svom prijatelju:

— Prikrašću se toj kući i pokuša-
ću da vidim ko su ti ljudi što su sad

stigli, i ko su domaćini. Nadam se
da ću i čuti o čemu razgovaraju.

— A ja?

— Ostaćeš kod konja. Ali, još će-
mo se približiti kući, i skloniti sa
ove staze.

— Zar ne bi bilo bolje da, kad os-
tavimo konje, pođem sa tobom, da
te štitim? — ponudio se Džo.

— Moći ćeš da me štitiš i sa mesta
gde ćeš ostati. Imaš pušku. Nećeš
biti više od sto pedeset metara od
kuće.

— Nisam siguran da ću s te dalji-
ne, još po mraku, moći ikoga da po-
godim, ako to bude bilo potrebno.

— Nadajmo se da neće biti po-
trebno, Džo. No, ako me baš otkriju,
i ako budem morao da prihvatim
borbu, biće dovoljno da ti pripucaš.
Ako i ne pogodiš nikog, zadaćeš im
strah.

— Tačno. Otkud oni mogu znati
da sam ja loš strelac — našalio se
Džo na svoj račun.

Ted je lako mamuzno mrkova.

Jahali su još oko dvesta metara, a
onda su sjahali.

Poveli su konje u šumu, u gustiš
koji se nazirao u mraku. Vezali su
ih za grane.

— Odavde ja ništa ne vidim, Tede
— rekao je Džo.

— Zato ćeš se popeti tamo — od-
govorio mu je Ted, i pokazao mu je
rukom prema dvema stenama koje
su se uzdizale desetak metara dalje.

Stene su bile zaklonjene krošnjama
okolnog drveća, ali Ted ih je vi-
deo sa staze, i zato je i odlučio da tu
zastanu, i ostave konje.

— Pazi, Džo — nastavio je Ted —
bez konja nikako ne smemo ostati.
Važnije je da paziš da nam ne uzmu
ili ne ubiju konje nego da pomažeš
meni. Bez konja bismo ionako bili
izgubljeni, obojica.

— Jasno — odvratio je Džo, i uputio se prema stenama.

Nosio je Tedovu pušku u rukama, ispred sebe.

A Ted Hanel se vratio na stazu i krenuo polako njome, prema ranču.

Posle tridesetak koraka osetio je miris balege, nošen blagim noćnim vetrom.

— Dakle, ipak je ovo nečiji ranč — zaključio je. — Negde blizu mora da su i goveda. — U kući su, najverovatnije, kauboji. I ti što su sad došli mora biti da su kauboji, sa nekog susednog ranča. Došli su da se zabave sa svojim drugarima. Možda da se kartaju, ili samo da popričaju.

Prisetio se kako se i sam družio sa mnogim kaubojima, kako su se noću okupljali kod čuvarskih koliba na granicama rančeva, i kartali se, pili, pevali, pričali o devojkama. . .

Stigao je do čistine, do početka livade.

Bio je od kuće udaljen sad manje od sto metara.

— Ako su i kauboji, sigurno ne vole nenajavljene posete u ovo doba — pomislio je, i istog momenta skrenuo desno.

Oprezno je koračao šumom, pazeći da ne lomi grane i ne diže buku.

Svaki čas je pogledao prema kući.

Sad je već jasno mogao da vidi da je to brvnara.

Osvetljeni prozor bio je na prednjem širokom zidu. Jedva da je bio veći od pola kvadratnog metra.

Vrata se nisu videla. Ili zato što je bio mrak, ili zato što su bila na drugom zidu, koji Ted još nije mogao da vidi.

Držeći se ivice šume, posle nekoliko minuta Ted se našao pozadi kuće.

Zastao je kraj jednog debelog stabla i posmatrao.

Najpre je čuo udar kopita o zemlju, a onda je opazio, u senci velikog drveta, nekoliko metara od brvnare, dva konja.

Dve uske uzdužne trake svetla na zidu otkrivale su da su s te strane i vrata na brvnari.

Svetlo se probijalo između dasaka.

Mesec je najednom zašao za oblak, i postalo je mnogo tamnije.

Ted je pogledao prema nebu.

Oblak iza kojeg se našao Mesec nije bio velik, i već za desetak sekundi mogla se ponovo očekivati mesečina.

Iza oblaka za kojim je sad bio Mesec kretao se, doduše, polako drugi, malo veći, oblak, ali Tedu to nije zadavalo brige. Za ono što je naumio da učini, odgovaralo mu je da uskoro opet bude mračnije.

Pikrao se polako brvnari, zaobilazeći oko konja, vezanih za gredu, da ih ne bi uznemirio.

Stao je uz zid.

Mesec je ponovo obasjao dolinu, ali Ted je sad bio u senci brvnare.

Čuo je kako konji povremeno udaraju kopitama o tlo.

Držeći se zida, polako je krenuo prema prozoru. Skinuo je šešir, i provirio, kad je došao do prozora. Pošto je prozor bio visoko ugrađen, i malen, morao je da se propne na vrhove čizama.

Kroz musavo staklo video je kako za stolom, nasred prostorije, sede tri čoveka, dok je četvrti ležao na sofi, levo od stola, u uglu prostorije. Iza stakla, posred prozora, s unutrašnje strane, bila je metalna šipka, da se kroz prozor ne bi moglo ući u kuću ni kad se razbije staklo.

Spustio se na stopala, da bi zauzeo bolji položaj. Zatim se ponovo podigao na vrhove čizama.

Virio je sad kroz jedan od donjih uglova prozora.

Ono što je video toliko ga je uzbuđilo da je nesvesno pomerio desnu nogu, kao da je hteo da skoči, i za trenutak je izgubio ravnotežu.

Našao se opet ispod prozora.

Bilo je jasno da je prozor namerno postavljen toliko visoko, da bi malo ko mogao da viri kroz njega, i posmatra šta se dešava u kući.

Ted je to uspevao samo zato što je bio visok sto osamdeset i šest santimetara. I uz te se još propinjao na vrhove čizama!

Udahnuo je duboko i ponovo se propeo.

Mada je staklo bilo musavo, nije moglo biti sumnje u to da su za stolom sedela oba lupeža koji su ga optužili da je ubio čoveka na visoravni kod Big Loksa: Red Hals i Bil Marti.

Čoveku koji je sedeo sa njima nije mogao da vidi lice, jer je on bio leđima okrenut prozoru.

Ted je mogao da vidi samo da je on celav na potiljku i da na sebi ima taman džemper.

Polako se odmaknuo od prozora. Tad je primetio još jednu brvnaru, naslonjenu na veliku stenu, dvadesetak metara od kuće.

— Štala — pomislio je.

Šta da učini? Sme li se upustiti sam protiv četvorice?

Da je bar Džo veštiji s puškom.

— Ne, nemam pravo njega da uvlačim u opasnost. On je tek počeo da živi. I uradio je već dosta za mene. Ovo je moj problem, a ne njegov — opomenuo je sebe odmah.

Prišao je uglu, i provirio prema konjima.

Pošto su konji bili delom ispod krošnje velikog drveta, a Mesec je bio ponovo zašao za oblak, Ted nije mogao da proceni da li je jedan od

tih konja krupni zekan, to jest konj kakvog je jahao debeli bradati lupež koji je naveo šerifa da ga uhapši.

Čekao je da se Mesec pojavi iza oblaka.

Bio je siguran da je konj koji je sad stajao pet—šest metara od njega zekan kojeg je jahao debeli bradonja, Red Hals. Taj mu se konj urezao u sećanje, jednako kao i njegov gazda, pošto je Hals, dok su silazili s visoravni u Big Loks, jahao, sve vreme, pored njega, praveći se važan što je omogućio šerifu da uhvati »opasnog ubicu i lešinara«.

— Znači, njih su dvojica maločas dojahali ovamo. Njihovi su konji ovde, napolju. Konji domaćina su sigurno u štali — razmišljao je Ted, prislonivši uho uz zid od brvana.

Čuo je glasove, ali nije mogao ništa da razabere.

Pogledao je zatim u pravcu onih stena na kojima je trebalo da se nalazi Džo Balord.

Nije mogao da razazna stene među drvećem.

Onda je pogledao prema nebu. S mesta na kojem je bio, nije mogao da vidi Mesec, i nije znao da li može očekivati da će uskoro ponovo biti mračnije, odnosno da li će Mesec zaći za oblak.

Još je malo razmišljao, a onda je prišao konjima.

Pošto je bio siguran da ti konji pripadaju banditima koji su njega interesovali, pretpostavio je da će, ako napolju dođe do buke i rzanja konja, iz brvnare izaći najpre jedan od njih dvojice.

Odvezao je brzo zekana, koji je lako zarzao dok mu je on prilazio.

Poveo je lepog i snažnog konja između drveća, u šumu.

Konj koji je ostao vezan zarzao je. Pobunio se što je ostao bez društva.

Ted je prebacio uzdu zekanu preko vrata, a onda ga je snažno munuo u stomak, i odskočio u stranu.

Iznenadeni konj je zaništao, ritnuo se nekoliko puta, i onda otrčao kroz šumu.

Ted je išao desetak metara za njim, do povelike stene, a onda se sakrio tu, i izvukao kolt iz futrole.

Trenutak kasnije čulo se kako su se vrata na brvnari naglo otvorila.

Istog časa čula se i gruba psovka.

Ted je po glasu znao da je to iz brvnare izjurio debeli Red Hals.

Uskoro ga je i video, na mesečini, kako stoji ispred vrata, s koltom u ruci, gologlav.

XII

Red Hals je odmah primetio da njegovog konja nema za gredom.

Opsovao je.

Začulo se da ga neko iz brvnare nešto pita.

— Zekan mi se otrgao. Nešto ga je preplašilo — odgovorio je Hals, i opet opsovao.

Prišao je gredi.

Ted je video kako on zagleda gredu, a zatim se osvrće naokolo.

Hals je dvaput zviznuo, kratko, ali odsečno.

Konj mu se odmah odazvao, ržući.

Ted je pogledao onamo kud je zekan odjurio.

Da se konj ne bi vratio, odlučio je da ga ponovo nekako poplaši.

Pipao je oko sebe dok nije napipao kamen veličine jajeta. Onda je napregnuo oči, tražeći pogledom Halsovoga konja.

Kad je opazio njegovu siluetu između dva drveta, bacio se kamenom na njega.

Čulo se kako je kamen pao blizu konja, a onda se čulo i kako je konj

zarzao i odskočio u stranu, a zatim otišao dalje.

— Idem za njim. U šumi je — viknuo je Hals, i krenuo.

Koraćao je brzo, gundajući.

Držao je i dalje kolt u desnici, ali je obe ruke spustio dok se probijao kroz mrak.

Ted se priljubio uz stenu.

— Samo da prođe dovoljno blizu mene, da mogu da ga mlatnem — razmišljao je.

Jednog momenta Hals se spotakao o nešto, i umalo nije pao.

Ponovo je opsovao.

Koraćao je zatim opreznije, birajući čistiji teren.

A onda je zastao i ponovo dvaput kratko zviznuo, da bi mu se konj javio.

Zekan se zaista odazvao, ržući veselo.

— Čekaj me, budalo! — rekao je Hals i nastavio da koraća.

Skrenuo malo desno, u pravcu iz kojeg je čuo rzanje svoga konja.

Prošao je oko dva metra od Teda.

Ted je napregnuo mišiće, i skočio mu je za leđa.

Hals je stigao samo da okrene glavu.

Ted je već bio zamahnuo rukom u kojoj je držao kolt, i metal je tupo udario u Halsovo čelo.

Hals je jeknuo, ali slabo, i odmah je pokleknuo.

Kolt mu je ispao iz ruke u šumsku travu.

Ted ga je pridržao da ne padne, ali ga je odmah i udario još jednom po glavi.

Halsovo je telo sasvim omlitavelo, i Ted ga je jedva odvukao iza stene.

Onda mu je brzo izvukao kaiš iz pantalona i svezao mu je njime ruke na leđa. A preko usta mu je vezao njegovu vratnu maramu.

Zavladala je opet tišina u šumi.
Ted je rešio da čeka na istom mestu, kraj stene.

Zarzao je tad konj koji je ostao vezan kod brvnare.

Posle nekoliko trenutaka na vratima brvnare pojavile su se dve figure.

Ted ih je pažljivo motrio.

— Rede, šta se dešava? Gde si? — začulo se pitanje.

To je Bil Marti tražio svog drugara.

Ali, Hals mu se nije odazvao.

— Rede! — vuknuo je Marti gotovo panično.

Na to je zarzao Halsov konj, i krenuo je prema brvnari.

Kad je stigao pet-šest metara do stene za kojom se krio Ted, ovaj se naglo uspravio i mahnulo šeširom prema njemu.

Konj se propeo, a zatim je zaništao i, preplašen, galopom odjurio šumom.

— Ma šta se tamo dešava? — nervozno je upitao Bil Marti i izvukao je kolt iz futrole.

— Konjokradica! — prostenjao je Ted Hanel, da zbuni Martija.

Podesio je glas da mu što više sliči grubom Halsovom glasu.

Marti je nešto rekao čoveku pored sebe, a onda je krenuo u šumu. Ted je video da se onaj treći čovek povukao u brvnaru, ali se brzo vratio, s puškom u rukama, i stao je pored konja koji je bio vezan za gredu.

Bilo je očigledno da će on štititi Bila Martija.

Ted Hals je ponovo zaječao:

— Konjo... kra... dica.

— Gde si, Rede? — upitao je Bil Marti i počeo da trči prema steni.

Ted je opet zastenjao, i otegnuto rekao:

— Oov...

Izgledalo je da ga je izdao glas.

Onda je opet zastenjao.

— Dolazim! — viknuo je Marti.

Ted je začutao, i spremio se za napad.

Bil Marti je stao tri-četiri metra ispred stene.

— Jesi li pri svesti, Rede? — upitao je.

— Pazi da ti ne kažem »jesam« — osmehnuo se Ted, stojeći nepomično.

Bil je iskoračio oprezno, pa se osvrnuo oko sebe.

Pokušao je da pogledom prodre što dublje u šumu, u pravcu u kojem je odjurio Halsov konj.

Opsovao je i opalio iz kolta.

Pucanj je odjeknuo šumom.

Ted je bio uveren da je on pucao nasumce. Ili da odagna sopstveni strah.

— Bile, šta je tamo? — začulo se pitanje od brvnare. — Gde je Red? Bil se okrenuo prema brvnari.

— Ovde je negde. Izgleda da je povređen.

Istog trenutka kad je Bil odgovorio, pre nego što je stigao da se okrene prema steni, Ted je prosiktao iza njegovih leđa:

— Ne mrdaj! Ubiću te ako pisneš! Ispusti kolt na zemlju!

Bil Marti se ukočio.

Desna ruka, u kojoj je držao kolt, bila mu je u visini opasača.

— Red je mrtav. Ubiću i tebe ako ne poslušáš! — zapretio mu je Ted ponovo. — Baci kolt i gubi se odavde. Ti mi nisi važan — dodao je, ne bi li zavarao bandita.

Bil Marti se dvoumio.

Ted je shvatio da ima posla s banditom koji se ne predaje lako.

— Hej, Bile! — oglasio se opet čovek koji je ostao kod brvnare.

Ted je procenio da mora prekinuti neizvesnost.

Nanišanio je u Bilovu desnu ruku.

Pošto je bandit bio samo nekoliko metara od njega, nije strahovao da će ga promašiti.

Povukao je okidač.

Pucanj je ponovo prekinuo noćnu tišinu.

Bil Marti je ispustio kolt, ali je bio dovoljno priseban da se baci u stranu, u šibljik.

Ted ga sad nije mogao da vidi, ali je ubrzo čuo kako se on tetura kroz šumu.

— Bile, jesi li živ? — panično se javio čovek koji je, s puškom, stojao kod grede za konje, u senci drveta.

Pošto nije dobio odgovor, i on je opalio.

Pucao je visoko, kroz krošnje.

Ted je čuo kako je metak prozviždao.

Uto se začuo pucanj s druge strane brvnare, ali iz povećе daljine.

Ted je bio uveren da je to pucao Džo Balord. Jedino nije znao da li je Džo pucao da zbuni bandite, ili je nekoga primetio.

Čovek koji je stojao kod Bilovog konja povikao je preplašeno:

— Bile, opkoljeni smo! Vрати se u kuću!

Trenutak kasnije Ted je video kako je on ujurio u brvnaru. Ostavio je vrata otvorena za sobom.

No, sledećeg časa svetlo u brvnari je bilo ugašeno.

U zatišju koje je nastalo, Ted je dobro čuo kako Bil Marti odlazi šumom prema brvnari. Grančice su puckale pod njegovim čizmama.

Polako se pomerio iza stena, i potražio Bila pogledom. Nije mogao da ga vidi, ali po šumu koji je bandit ostavljao za sobom moglo se oceniti da je on već blizu brvnare.

— Neka uđe unutra — razmišljao je Ted. — Neće moći da mi kidne.

Martijev konj je zarzao. Bio je to znak da je Bil Marti stigao do njega.

Nekoliko sekundi potom začuo se tresak vrata na brvnari.

— Zamandalili su se u kući — zaključio je Ted.

Prisetio se da bi banditi mogli pobeći kroz prozor, koji je bio na drugoj strani.

Ali, pošto se Džo oglasio s te strane, verovatno će to pokušati tek kad procene da moraju rizikovati sve. Tad će jurnuti i kroz vrata i kroz prozor, pucajući.

— Moram iskoristiti vreme dok se oni dogovaraju — rekao je Ted sebi.

Potražio je Halsov i Martijev kolt. Našao ih je oba, i bacio ih je u jedan žbun, da se ne vide.

A onda je požurio da se dogovori sa Džoom.

Dvadesetak metara nakon što je zaobišao brvnaru začuo je uzbuđen glas:

— Jesi li ti, Tede?

Nije video ko ga to pita, ali je prepoznao Džooov glas.

— Jesam — odgovorio je. — A odakud ti ovde?

— Pa, pošao sam da ti pomognem — odvratio je Džo, i pojavio se iza debelog stabla. — Jesi li čitav.

— Da, čitav sam — rekao je Ted tiho. — Uhvatio sam jednoga, bradatoga. Drugog sam ranio. Pobećao je u brvnaru.

— A gde je taj što si ga uhvatio?

— Iza brvnare. Upakovao sam ga dobro. Ne može ni pobeći ni galamiti — odgovorio je Ted.

— Ja sam pucao u brvnaru kad sam čuo pucnje — rekao je Džo. — Mislio sam...

— Dobro si učinio — osokolio ga je Ted. — Sad su ubeđeni da su opkoljeni. Uostalom, i jesu. Jedino bi još trebalo da ih uverimo da je nas

više, i da im je najbolje da se predaju.

— Ko li su ti što žive u brvnari? I koliko ih ima?

— Dvojica.

— Ako su i oni zločinci, neće položiti oružje.

— Verovatno jesu — promrmlijao je Ted Hals. — U svakom slučaju, mi ćemo računati da jesu, i bićemo oprezni.

Džo je klimnuo glavom. Znao je da je Ted to rekao više zbog njega nego zbog sebe.

Ted je nastavio:

— Ti ostani ovde, i motri prozor. Kad ja budem zapucao u vrata, ti opali u prozor. Nije važno ako ga ne pogodiš. Važno je da oni shvate da smo ih blokirali s obe strane. Ali, nemoj se više približavati brvnari, molim te. I ne traži mene, jer bi te mogli otkriti. Verovatno će napraviti otvore u zidovima, da bi mogli da pucaju.

Džo je klimao glavom.

— Za minut-dva ja ću biti iza brvnare, da bih uzeo i Martijevog konja. Kad čuješ glas sove, koji ću ja imitirati, opali u brvnaru, brzo promeni položaj, i viknu: »Klinter, prebaci se do štale!« Neka banditi misle da ih i sa te strane čeka metak, i neka se domaćini zabrinu za svoje konje. I ja ću pucati. Neka se preplaše!

— Razumem — odgovorio je Džo.

Ted je šmugnuo kroz mrak.

Džo je napregnuto zurio u prozor brvnare.

A onda je opalio.

Pucanj je praćen lomljivom prozorskom staklom.

— Klinter, prebaci se do štale! — vikao je Džo, i prebacio se metar u levo, za drugo drvo.

Ted je u međuvremenu bio odvezao Bilovog konja, i poveo ga prema

steni kod koje je ostavio vezanog Halsu.

Sad je i on opalio, u vrata na brvnari.

Požurio je zatim do stene.

Vezao je Bilovog konja za jednu granu, pa osmotrio Halsu.

Hals je u međuvremenu došao k sebi. Oči su mu bile otvorene, ali se nije mrdao.

Ted se trgao od pomisli da je Hals mogao u međuvremenu i pobeći, pošto mu nije vezao noge.

— Verovatno je baš sad došao k sebi — zaključio je.

Pogledao je prema Bilovom konju, i video laso. Odmah ga je uzeo i prišao je Halsu.

Hals je počeo da se trza.

Ted mu je prineo cev kolta do levog oka.

— Prosviraću ti glavu ako ne budeš miran! — zapretio mu je.

Obmotao ga je lasom, i čvrsto svezao. Onda mu je odvezao maramu s usta.

Primetio je da je Halsu čelo krvavo.

Hals je duboko disao, na otvorena usta.

— Tražim samo da mi kažeš ime čoveka koji je ubijen kod izvora na visoravni. Odmah! — rekao je Ted.

Hals je kolutao očima.

Nakašljao se zatim.

Ted mu je stavio vrh cevi svoga kolta na bradu, i rekao:

— Tvoj pajtaš mi je sve priznao. Jedino je zaboravio ime tog čoveka. Rekao mi je da si ga ti sigurno zapamtio. Imaš bolje pamćenje od njega.

— Gde je Bil? — prostenjao je Hals.

— Prvo ćeš ti morati meni da odgovoriš — oštro mu je odvratio Ted Hals.

— Džon... — zaustio je Hals, ali se zakašljao.

— Džonson — rekao je Ted.

— Da, Džonson — promrmljao je Hals.

Ted mu je ponovo vezao maramu preko usta. A potom je požurio prema brvnari.

Stao je iza jednog podebljeg stabla, oko petnaest metara od vrata.

Povikao je:

— Hej, domaćini! Isterajte Bila Martija iz kuće, ako nećete i vi da izgubite glavu! On je ubica, i mora da odgovara pred zakonom. On i Hals su ubili Džonsona. Hals je već naš, i sve je priznao.

— A ko ste vi? — začuo se piskav glas iz brvnare.

— Potera iz Big Loksa — začuo se glas Džoa Balorda.

Ted se osmehnuo.

Bilo je odlično to što se Džo javio. Marti nije znao njegov glas.

— A otkud taj ubica Hanel s vama, ako ste potera? — začulo se posle nekog vremena pitanje iz brvnare.

Ted je prepoznao Martijev glas.

— Nema među nama ubica — odgovorio je Džo.

— Odlično, Džo! Bravo, momčino! — govorio je Ted u sebi, impresioniran Džoovom snalažljivošću.

— Prepoznao sam ja Hanela — javio se isti glas iz brvnare.

Nastade tajac.

Bilo je očigledno da Džo nije znao šta da kaže na to.

Najzad je odvratio:

— On nije ubica.

— A ko si ti da to tvrdiš? — pitao je dalje Marti.

— Ja sam građanin Big Loksa, prijatelj šerifa Flečera. Predvodim jedan deo potere. Ima nas ovde pet. Ubrzo će stići i šerif, s drugom grupom. On će vam reći isto što i ja: da

Hanel nije ubica. Ti si ubio Džonsona, Marti. To nam je rekao Hals.

— Slagao vas je, ako je to rekao — odvratio je Marti.

Nastao je tajac.

Posle nekog vremena čulo se da se ljudi u kući prepiru.

— Zapalićemo brvnaru ako Marti ne izađe! — viknuo je Džo Balord.

— Daješ li reč da ćeš nas ostaviti na miru, ako on izađe? — začuo se opet piskavi glas iz brvnare.

— Vi nam niste potrebni — odvratio je Džo.

Opet se tekli dugi sekundi.

Začula se gužva iz brvnare, a onda su se vrata odškrinula.

Ted je netremice gledao prema vratima.

Primetio je da je tamo gužva.

— Neću napolje! — prestrašeno je vikao Marti. — Neeeću...

Ipak je bio izguran.

Spotaknuo se i pao. Jauknuo je, a onda je polako ustao i stao uz zid brvnare.

Vrata su se zatvorila.

— Ja sam bez oružja! — molećivo je rekao Bil Marti. A onda je počeo da se pravda: — Nisam ja ubio Džonsona... Bio je već smrtno pogođen kad sam ja...

— A ko je prvi pucao u njega? — upitao je Ted.

Marti je ćutao, držeći se levom rukom za desnu mišicu, koja mu je bila zamotana nekom krpom.

— Zar vam Red to nije rekao? — odgovorio je Marti.

— Sve nam je on priznao — dobacio mu je Ted. — Hoćemo samo da proverimo koliko si ti iskren.

— Pa, onda znate da je... on prvi pucao — prostenjao je Bil.

— U redu je! — rekao je na to Ted, zadovoljan što je Marti priznao pred trojicom ljudi da su Hals i on pucali u Džonsona.

Bio je, naime, ubeden da su i domaćini i Džo jasno čuli šta je Marti rekao.

— Kreni levo, ivicom šume! — zapovedio je zatim Martiju.

Poterao ga je prema Džou Balordu, da ga preda njemu na čuvanje, dok se on vrati po Reda Halsu.

XIII

Svitalo je kad je Ted Hanel ujahao u Big Loks.

Držao je ruke na rogu sedla, želeći i na taj način da pokaže svoju miroljubivost.

Ulica je bila mirna.

Samo je pred šerifovim uredom bilo nekoliko ljudi.

Ted se nadao da je šerif u svojoj kancelariji. Nije želeo susret sa njegovim pomoćnikom, kojeg je udario metalnom šipkom po glavi.

Kad se približio na pedesetak metara, video kako se ljudi razmiču u polukrug. Neki su odmah izvadili koltove, a jedan je podigao pušku u visinu ramena.

Tedu je bilo jasno da ga je neko od njih prepoznao.

Video je kako je jedan čovek ušao u šerifov ured.

Zaustavio je konja. Pomislio je da je možda suviše rizikovao. Ali, nije mu to bilo prvi put u životu.

Laknulo mu je kad je video kako iz ureda izlazi šerif Flečer.

Pojavio se, doduše, iza njega i njegov pomoćnik.

— Čovek koji je ubijen zove se Džonson — rekao je Ted glasno, i tog momenta se setio kako, u onoj napetosti kod brvnare, nije naterao Halsu, niti kasnije Martiju, da mu kažu i ime čoveka koji je ubijen kod izvora na visoravni. No, nastavio je da govori. — Vratio sam se da vam

to kažem, šerife. Ubili su ga Hals i Marti. Priznali su to pred još trojicom ljudi.

Začuo se najednom žagor.

Neko je i glasno opsovao.

— Ja tebi ništa ne verujem — zabrundao je šerifov pomoćnik, i ustremio se, sa isukanim koltom prema Tedu.

— Suzdrži se, Pole! — opomenuo ga je šerif Flečer. — Mora da je tu nešto tačno čim se ovaj čovek vratio ovamo. Nije imao nikakav drugi razlog da se vrati ovamo, osim da istera istinu na čistac. Ovde mu nisu ostali ni konj, ni novac ni oružje.

— Tako je! — viknuo je neko iz grupe ljudi koja se okupila oko šerifa.

Šerif se obratio direktno Tedu:

— Sjaši, Hanele, i dođi u moju kancelariju.

Ted je polako sjahao, i odmerenim korakom se uputio u kancelariju.

Pomoćnik ga je neprijateljski gledao.

— Izvini, molim te — rekao mu je Ted, prolazeći pored njega.

— Ne može to tek tako! Znaš li ti koliku ja čvorugu imam na glavi?! — odvratio mu je pomoćnik.

— Ma, tvrda je tvoja glava, Pole — dobacio je neko od prisutnih.

— Ti da ćutiš! — obrecnuo se šerifov pomoćnik.

Ted je ušao, za Flečerom, u kancelariju.

Kad su seli na stolice, šerif je pogledao Teda u oči i rekao kratko:

— Pričaj!

— Hteo bih prvo da čujem kako je Kalagan — kazao je Ted mirno.

Šerif ga je pogledao s čuđenjem.

— A što te on interesuje?

— Pa, čuo sam sinoć da mu je život u opasnosti — odgovorio je Ted.

— Više nije. Maločas sam ga obišao. Doktor sad daje dobru prognozu — rekao je šerif.

Tedu je laknulo.

Kao da je čitao njegove misli, šerif mu je dobacio:

— Ti ćeš, u svakom slučaju, morati da odgovaraš što si pomogao Sliperu da pobegne. Možda je on tebi pozajmio turpiju, ali ti si njemu morao pomoći da se izvuče kroz prozor. Pošto mu je jedna ruka prebijena, on sam to ne bi mogao.

— Spreman sam da primim tu krivicu — odgovorio je Ted.

Nije hteo da kaže ništa u vezi sa turpijom.

Džou je rekao da će, bude li pitan o tome, reći šerifu da je on imao turpiju kod sebe, u čizmi, kad su ga strpali u zatvor. A o njemu, Džou, reći će samo da mu je izveo konja i da mu je posle pomogao da uhvati ubice.

Na taj način ne bi Džo bio osuđen, ukoliko bi se utvrdilo da je Sliper kriv, što je indirektno pomogao Kalaganovom ubici da pobegne iz ćelije.

— O krivicama ćemo na kraju — rekao je šerif. — Pričaj sad što imaš!

Ted je za desetak minuta ispričao šta se sve zbilo nakon što su on i Sliper izašli iz zatvora, i razišli se.

Ljudi koji su ga slušali, zajedno sa šerifom, iznenadili su se naročito kad su čuli da mu je pomogao Džo Balord, i da su se banditi Hals i Marti bili sklonili na ranč Čarlsa Skota.

— Sad su Hals i Marti svezani, i neće pobeći. Džo je pored njih. Ako si spreman, šerife, povedi nekoliko ljudi, i podi sa mnom. Predlažem da prvo saslušate Martija, onda Halsu. Marti je pričivljiji, odnosno plašljiviji.

Šerif je ustao i pogledao prema ljudima, koji su do pre sat vremena

bili s njim južno od grada, u poteri za Tedom Hanelom i Benom Sliperom.

— Možete li izdržati još jedno jahanje, ljudi? — upitao ih je.

Svi su bili spremni da ponovo jaju s njim.

— A ti, Pole, dovedi u međuvremenu ovamo Skota, da čujemo zašto je ponudio gostoprimstvo Halsu i Martiju — rekao je šerif svom pomoćniku pre nego što je izašao, za Tedom, na ulicu.

*

Dva sata kasnije, u već razbudenom gradu, sve je bilo razjašnjeno.

Utvrđeno je da se ubijeni čovek zvao Bob Džonson, da su se Hals i Marti upoznali s njim u salunu »Blek Ber« u Badsvilu, i da su ga sačekali, ubili i opljačkali kod izvora na visoravni.

U njihovim novčanicama nađeno je ukupno pet i po hiljada dolara.

Hals je bio veoma tvrd na saslušanju, i priznavao je tek kad je bio pritisnut onim što je rekao Bil Marti. Na kraju je žestoko psovao Bila i nazivao ga bednom kukavicom.

Otkrivena je i njihova veza sa Skotom. Ali, pošto nije bilo svedoka, nije se moglo utvrditi da su oni Skotu prodavali goveda upola cene. Skot je tvrdio da im je plaćao punu cenu, a da nije znao da su oni goveda koja su mu prodali ukrali.

Ali, šerif Flečer je shvatio da ubuduće mora više motriti i na Skotov

salun i na ranč.

Suđenje je održano posle podne, u pet sati.

Marti i Hals osuđeni su na smrt vešanjem.

Sudija Natan Harison i porota razmotrili su i sukob Kalagana i Sli-

pera, mada nijedan od njih nije bio prisutan sudenju.

Svi su svedoci tvrdili da je Kalagan bez ozbiljnog razloga napao mladog kauboja, i da je pretila opasnost da ga, pijan i razdražen, usmrti bocom koju je uzeo sa šanka.

Proглаšeno je da je Sliper ubo Kalagana nožem u samoodbrani.

Na to da se taj slučaj reši tako brzo urala je i izjava doktora Krausa da Kalaganov život nije u opasnosti, kao i izjava vlasnika ranča na kojem je Sliper radio, Bada Mjureja. Mjurej je tvrdio da je Sliper, koji se nedavno zaposlio na njegovom ranču, vredan i pristojan momak.

Gradanima Big Loksa najveće iznenađenje priredio je, međutim, melez Džo Balord.

Oni koji su svračali u salun »Jelou Bafalo«, a takvih nije bilo malo, gledali su u njemu samo dobroćudnog debeljka. Nikako sad nisu mogli da se ne čude njegovoj odvažnosti, ne samo da pomogne svom ratnom drugu da pobegne iz grada nego i da se, zajedno s njim, upusti u oružani okršaj s opasnim banditima.

Bilo je očigledno da mladom Džou prija novo poštovanje kojim je sad bio okružen.

Ipak, nije više bio raspoložen da ostane u Big Loksu niti da radi kao konobar.

Prihvatio je Tedovu ponudu da dođe kod njega, u Montanu, čim on tamo sredi najneophodnije za svoj biznis.

Kad je rekao Tedu da on ima samo hiljadu i dve stotine dolara ušteđevine, i da mu ne može biti poslovni partner. Ted se nasmejao, potapšao ga po ramenu i odgovorio mu:

— Pravo da ti kažem, ja nisam očekivao da imaš i toliko. Sa tim već možeš biti i član upravnog odbora

banke u Bilingsu! Gledajući te tako podebelog, ja sam mislio da si ti pojeo sve što si zaradio.

Nasmejali su se obojica.

— Zaboravljaš da sam ja radio kraj kuhinje. Zato sam i uspeo da uštedim nešto. U protivnom...

— U protivnom ili ne bi imao hiljadu i dve stotine dolara, ili ne bi imao toliki stomak — upao mu je Ted u reč.

Opet su se slatko smejali obojica.

— Ostaviću u Dickinsonovom salunu poruku za mog oca, ako slučajno navrati ovamo — rekao je potom Džo, zamislivši se.

— Ne brini, potražićemo ga zajedno. Imam ja nekoliko prijatelja, kauboja lutalica i putujućih trgovaca, koje ćemo zamoliti da se raspituju o njemu — utešio ga je Ted.

*

Rukujući se, sutradan oko devet sati, pred šerifovim uredom, sa Tedom Hanelom, sudija Harison je čvrsto obećao:

— Ne brini, Hanele, sigurno ćemo pronaći Emu Džonson i predaćemo joj novac koji je nađen kod njenoga oca i pismo koje si ti našao u njegovoj bisagi.

S blagim osećanjem krivice što nije predao šerifu i sudiji i fotografiju Eme Džonson, nego ju je zadržao u džepu na svojoj košulji, Ted Hanel se osmehnuo.

— Molim vas da joj kažete da sam je ja pozdravio i da joj želim sreće u životu.

— Hoćemo — obećao je šerif Flečer. — Ali, zar ti baš ne možeš da ostaneš nekoliko dana ovde, dok mi ne pronađemo Emu i dok ona ne dođe ovamo? Ja verujem da bi ona volela da te upozna.

— Nemam više vremena — odgovorio je Ted. — Već kasnim. Moj prijatelj u Bilingsu će se sigurno jako zabrinuti. Ako Ema Džonson baš

bude žarko želela da me upozna, ja ću naći načina da dođem do nje.

Nasmešio se prema Džou Balor-du, koji je znao na koju adresu treba da mu piše.

K R A J

PAŽNJA! PAŽNJA! PAŽNJA! PAŽNJA!

KONKURS ZA VESTERN ROMAN

Redakcija VESTERN ROMANA X—100 raspisuje stalni konkurs za western romane koji će se objavljivati u istoimenoj ediciji. Rukopisi treba da su obima od oko 8 autorskih tabaka (115 do 130 stranica sa 30 redova i 60—65 slovnih mesta, novinarskog proreda, otkucani na pisaćoj mašini). Nagrađenih romana neće biti nego će Redakcija otkupiti svaki roman koji bude odgovarao njenim kriterijima, a o čemu će odlučiti posebni žiri. Rok slanja rukopisa nije ograničen. Informacije na telefon 021/623-170.

Rukopise slati na adresu:
»DNEVNIK«, Redakcija western romana
21000 Novi Sad
Vojvodanskih brigada br. 7/XII

PAŽNJA! PAŽNJA! PAŽNJA! PAZNJA!

U SLEDEĆEM BROJU

L. Kejn

v

RANČER KRVAVIH RUKU

U trenutku kad je mladić povu-
kao oružje, Leks je skočio na njega
i udarcem u zglavak desne ruke
skrenuo cev revolvera prema tava-
nici. Jednim udarcem u bradu,
Leks je mladića oborio na pod. Iz
čizme, Rasti izvadi nož i poče da
mlatara njime, u nameri da ubije
Leksa...

JUGOBANKA

DODITE
DA SE DOGOVORIMO

YU ISSN 0353-1287

9 770353 128072